

પવિત્ર કુરઆન - મજહબની
કેટલીક
નિર્વાચિત આયતો

PUBLISHED BY
İSLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS
LIMITED

© 1989 Islam International Publications Ltd.

ISBN 1 85372 172 7

1989

પુસ્તક મેળવવાનું સ્થળ :

અહમદિયા મુસ્લીમ મીશન

અલ-કહ બિદિડગ,

૧૭, વાય.એમ.સી.એ. રોડ,

મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૮.

Printed by

RAQEEM PRESS

Islamabad, Sheephatch Lane, Tilford, Surrey GU10 2AQ U.K.

આંતરરાષ્ટ્રીય અહમદીયા જ્ઞાતની
પ્રથમ શતાબ્દીના ઉત્સવના મુબારક
અવસર ઉપર

તૌહીદના અક્રીદાની તબ્લીગને ક્ષેલાવવાના
અપરાધમાં સખત દંડ ભોગવનારાઓ
તથા અલ્લાહની રાહમાં પોતાના પ્રાણ
પાથરનારા શહીદો અને હઝરત બિલાલ(ર)ના
તકશેકદમ ચાલનારા અહમદી મુસ્લિમો
તરફથી એક પવિત્ર ભેટ

વિષય સૂચી

ક્રમાંક	વિષય	પાના નંબર
૧.	અલ્લાહ	૯
૨.	ફરિશ્તા	૬
૩.	પવિત્ર કુરઆન- મજ્હદ	૮
૪.	રસૂલ, પયગમ્બર	૧૧
૫.	ઈસ્લામના મહાન પયગમ્બર	૧૬
૬.	ઈબાદત, બંદગી	૧૯
૭.	શેઆ (ઉપવાસ)	૨૧
૮.	અલ્લાહની રાહમાં ખર્ચ કરવું	૨૨
૯.	હજે-બૈયતુલ્લાહ, ખાના કાબા	૨૫
૧૦.	સમસ્ત માનવજાતિને દિવ્ય પયગામ પહોંચાડવો	૨૭
૧૧.	સભ્યતા, નીતિનિયમ	૨૯
૧૨.	ઈસ્લામની આર્થિક વ્યવસ્થા	૩૪
૧૩.	જિહાદ, અલ્લાહની રાહમાં પ્રયત્નશીલ રહેવું.	૩૬
૧૪.	ઈમાન લાવનારઓનું ચારિત્ર્ય તથા ગુણો	૩૯
૧૫.	સ્રી. તથા પુરુષોના સમાન હક્ક	૪૨
૧૬.	વ્યાજ વટાવની પદ્ધતિ ઉપર પ્રતિબંધ	૪૫
૧૭.	દુનિયાની પરિસ્થિતિ વિશે આગાહીઓ	૪૭
૧૮.	કુંદરતની કારીગરીનું નિરીક્ષણ.	૫૦
૧૯.	કલામે-પાકની અમુક દુઆઓ	૫૩
૨૦.	પવિત્ર કુરઆન-મજ્હદની સરખનાથી યાદ કરી શકાય તેવી નાની નાની સરતો.	૫૬

પ્રકાશકની નોંધ

પવિત્ર કુરઆનની દરેક આયતનો એક સરળ અને સ્પષ્ટ અર્થ નીકળે છે જેના આધારે તેના અનુવાદના અભ્યાસનો આરંભ કરનાર પ્રથમ દ્રષ્ટિએ જ તેના ઉચ્ચ ધ્યેય વિશે યોત્નાનો અભિપ્રાય બાંધી લે છે. કુરઆન મજીદની વિભિન્ન જ્ઞાનધારાઓમાં છુપાએલા અસંખ્ય તુલનાત્મક ભાવાર્થોના સમન્વયથી આકાર લેતી અભૂતપૂર્વ વ્યવસ્થાનું દરેક આયત એક વિશિષ્ટ અંગ બની જાય છે, જે ધારાઓ દ્વારા કોઈ એક આયતનો તેની આગળની કે પાછળની આયતો વચ્ચે તેમજ આગળ પાછળના પ્રકરણો વચ્ચે તાર સંદેશના સર્વગ્રાહી સંકલન જેવું એક અતૂટ વ્યવહાર કાયમ થાય છે.

કુરઆન મજીદના અનુવાદની વર્ણનશૈલી તેના બોધપૂર્ણ ઉપદેશોને ભલે કેટલી પણ સચોટ રીતે વક્ષાદાર રહે તો પણ, દિવ્યજ્ઞાનથી ભરપૂર આ મહાન ગ્રંથના અલ્પ ભાગને જ તે સ્પર્શી શકશે. કુરઆન મજીદના કોઈ એક અનુવાદના આધારે તેના સંદેશના સંપૂર્ણ ભંડારને પાકકે સુધી પહોંચાડી શકવાનો દાવો કરવો સત્યથી બેહદ વેગળું ગણાશે.

ઉપરાંત સંજોગોમાં જે તેમ કરવું અસંભવિત ન હોય તો, બેશક બહુ અઘરું તો છે જ. એક ખાસ વિષય સાથે સંબંધ ધરાવતી અમુક આયતોને ચૂંટીને એકઠી કરી લઈએ અને તેના આધારે તેના વિષયના તાત્પર્યને સમજવાની કોશિશ કરવી લાભકર્તા નીવડશે નહિ. દાખલા તરીકે ઈસ્લામની આર્થિક વ્યવસ્થાને તેને લાગતી વળગતી અમુક આયતોના આધારે સમજવું બેહદ મુશ્કેલ છે; કારણ કે તે વિષયના સિદ્ધાંતો કુરઆન મજીદમાં એક જ સ્થળે વર્ણવામાં નથી આવ્યા, પરંતુ તે આ ગ્રંથના વિશાળ વિસ્તાર ઉપર જીવનના જુદા જુદા અંગોને સ્પર્શ કરતા વિખેરએલા જોવામાં આવે છે, અને તે અર્થશાસ્ત્ર સાથે સીધાં સંબંધ નથી ધરાવતાં.

આ દુનિયાની વિભિન્ન ભાષાઓ બોલતી અધિકતર જન સંખ્યા જે વિભિન્ન સંસ્કૃતિ તથા રૂઢી રિવાજો સાથે સંબંધ રાખે છે, તે આવા વિસ્મયકારક તત્વોથી ભરપૂર કિતાબનો લાભ ઉઠાવવાથી વંચિત હોવાથી તેને તેમના સુધી પહોંચાડવાની આવશ્યકતા છે. અક્સોસ સાથે કહેવું પડે છે કે પાછલી ચૌદ સદીઓમાં પવિત્ર કુરઆન- મજીદના લગભગ ૬૩ ભાષાઓમાં તરજુમાઓ થયા છે જ્યારે બાઈબલ સોસાયટીઓની રિપોર્ટ પ્રમાણે બાઈબલના અનુવાદો ૧૮૦૮ ભાષામાં કરવામાં આવ્યા છે.

દુનિયાભરમાં કેલાયેઅલી અહમદીયા મુસ્લીમ જમાને જેને ૧૯૮૯માં સૌ વર્ષ પૂરા થાય છે, દુનિયાભરની ભાષાઓમાંથી વધુ પડતી બોલાતી ભાષાઓમાંથી ઓછામાં ઓછી ૫૦ ભાષાઓમાં પવિત્ર કુરઆન મજીદના અનુવાદો કરવાનો સંકલ્પ કર્યો છે. આ અનુવાદો પૂરો થઈ જવા પહેલાં તે ભાષાઓમાં કુરઆન મજીદની કેટલાક વિષયો ઉપર આયતો ચૂંટી તેને પ્રગટ કરવાની કોશિશ થઈ રહી છે. જેનાથી તે લોકો જે ઈસ્લામના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોથી અપરિચિત છે, તેમનો ઈસ્લામના મૌલિક અને મૂળભૂત સિદ્ધાંતો સાથે પરિચય કચવવામાં આવે.

અમે આશા સાથે અલ્લાહથી દુઆ કરીએ છીએ કે અમારી આ કોશિશ એક જિજ્ઞાસુની રૂલાની તૃપ્તી માટે મદદરૂપ બને, અને અલ્લાહનો આ કલામ તેમને હિદાયત પૂર્ણ સાબિત થાય, અને ઈલ્મ હાંસલ કરવાની તેમની ઈચ્છાને વધારી મૂકે.

આ આયતો સૂચીમાં જણાવેલા વિષયોના આધારે ચૂંટવામાં આવી છે.

૧. અલ્લાહ
૨. ફરિશતા
૩. પવિત્ર કુરઆન
૪. પયગમ્બર, રસૂલ
૫. ઈબાદત, બંદગી
૬. રોઝા (ઉપવાસ)
૭. અલ્લાહની રાહમાં ધન ખર્ચ કરવો.
૮. હજ્ર- બૈયતુલ્લાહ (ખાના કા'બાની યાત્રા)
૧૦. તમામ માનવજાતિને દિવ્ય પયગામ પહોંચાડવો
૧૧. સભ્યતા, નીતિનિયમ
૧૨. ઈસ્લામનું આર્થિક વ્યવહાર તંત્ર
૧૩. જહાદ, અલ્લાહની રાહમાં શ્રમ લેવો, પ્રયત્નશીલ રહેવું.
૧૪. મોમિનનું ચારિત્ર્ય તથા ગુણો
૧૫. સ્ત્રી તથા પુરુષના સમાન હક્ક
૧૬. વ્યાજ તથા માદકપીણા ઉપર પ્રતિબંધ
૧૭. દુનિયાની પરિસ્થિતિ વિશે આગાહીઓ
૧૮. કુદરતની કારીગરીનું નિરીક્ષણ.
૧૯. કલામે પાકની અમુક દુઆઓ
૨૦. પવિત્ર કુરઆન મજીદની સરખાતથી યાદ કરી શકાય તેવી નાની નાની સૂરતો.

અસીમ શક્તિઓના માલિક અલ્લાહની કૃપાથી આજ સુધીમાં અહમદીયા મુસ્લીમ જમાત તરફથી નીચે જણાવેલી ૨૨, ભાષાના અનુવાદો પ્રગટ થઈ ચૂક્યા છે, જેમાં બંગાળી, ડેનીશ, ડચ, અંગ્રેજી, ફ્રાન્સીઝી, ફીલિપીન, ફ્રેંચ જરમન, ગુરમૂખી, હાઉસા, હિન્દી, ઈન્ડોનેશિયન, ઈટાલિયન, કીકુયુ, લુગાન્ડા, પોર્તુગીઝ, રશિયન, ઈસ્પ્રાન્ટો, સ્વાહીલી, સ્વીડીશ, ઉર્દૂ, યોરૂબા વગેરે.

તદુપરાંત નીચે જણાવેલી ૨૦ ભાષાઓના અનુવાદો લગભગ તૈયાર થવા આવ્યાં છે, જે અલ્લાહની કૃપાથી ટૂંક સમયમાં પ્રગટ કરવામાં આવશે. જેમાં આલ્બેનીયન, આસામી, ઓરીયા, ચીની, જાજરાતી, જાપાની, કોરીયન, મલાયાલમ, માન્ડલી, મરાઠી, નોર્વેજિયન, પુરતો (પખ્તૂન), પોલીશ, તેલુગુ, તુર્કી, વિએટનામીઝ, સિંધી, કનડા વગેરે શામલ છે.

પવિત્ર કુરઆનના અનુવાદો પ્રકાશકો પાસેથી તેમજ અહમદીયા મુસ્લીમ જમાતની મીશન ઓફિસોમાંથી કોઈપણ દેશમાં મેળવી શકાય છે.

આ આયતોની પસંદગી અહમદીયા મુસ્લીમ જમાતના વડા હઝરત મિરઝા તાહિર અહમદ સાહેબે કરાવેલી છે.

અલ્લાહ

અલ્લાહ એક સર્વોચ્ચ સત્તાનું નામ છે. અરબી ભાષામાં ‘અલ્લાહ’ શબ્દનો કોઈ સજીવ કે નિજીવ વસ્તુ માટે પ્રયોગ નથી થતો. અન્ય ભાષાઓમાં અલ્લાહના સ્થાને જે બીજા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે તે શબ્દ મર્યાદિત ગુણો, તેની મહિમા દર્શાવવા પૂરતા હોય છે, તેમજ સાધારણ રીતે બહુવચનના રૂપમાં હોય છે. ગુજરાતી ભાષામાં અલ્લાહના સર્વગુણોને એક સાથે પ્રદર્શિત કરતો કોઈ અનુકૂળ શબ્દ ન હોવાથી અહીં મૂળ અરબી શબ્દ ‘અલ્લાહ’નો પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો છે.

અલ્લાહના નામથી (શરૂ કરું છું) જે બેહદ કૃપાળુ અને દયાવંત છે.

સર્વ પ્રસંશાને લાયક અલ્લાહજ છે જે તમામ જહાનનો પાલનહાર છે.

(તે) બેહદ કૃપાળુ અને દયાવંત છે,

જે ન્યાયના દિવસનો માલિક છે,

(હે પરવરદિગ્ગર), અમે તારીજ બંદગી કરીએ છીએ અને તારી જ સહાયતા માગીએ છીએ.

(તું) અમને સીધી રાહ ઉપર ચલાવ.

તે લોકોની રાહ ઉપર, જેના ઉપર તે ઈનામો કર્યા, જેમણે તારે પ્રકોપ ન વહોર્યો, અને ન તેઓ ગુમરાહ થયા.
(અલ ફાતેહા)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ①

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ②

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ③

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ④

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ⑤

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ⑥

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ

الْمَغضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ⑦

الفاتحة: ۱ - ۷

આસમાનો તથા જમીનમાં જે કંઈ છે તે સર્વ અલ્લાહની પવિત્રતા બયાન કરવામાં નિમગ્ન છે, અને તે સર્વ સમર્થ છે, હિકમતવાળો છે.

આસમાનો તથા પૃથ્વીની બાદશાહી તેની જ છે; તે જ જીવન આપે છે તેમજ મૃત્યુ નિપજાવે છે; અને તે સ્વ વસ્તુ ઉપર સત્તા ધરાવે છે.

તે અવલ છે અને તે જ આખર છે, તથા તે જ જાહેર છે અને તે જ ખાતિન છે, અને તે પ્રત્યેક વસ્તુનો જાણનારો છે.

તેણે જ આકાશો તથા પૃથ્વીનું સર્જન છા નિત્યકાલિન આંતરે કર્યું છે, પછી તે અર્શ ઉપર કાયમ થયો. જે કંઈ પૃથ્વીમાં પ્રવેશ કરે છે અને જે કંઈ પૃથ્વીમાંથી બહાર જાય છે તેને તે જાણે છે અને જે કંઈ આકાશમાંથી ઉતરે છે અને જે કંઈ આકાશમાં ચઢે છે, તેને પણ તે જાણે છે. અને તમે જ્યાં પણ હો, તે તમારી સાથે જ હોય છે, અને અલ્લાહ તમારી કરણીઓને સારી પેઠે જાણે છે.

આકાશો તથા પૃથ્વીની બાદશાહી તેની જ છે અને સઘળી બાબતોને અલ્લાહ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવશે.

તે જ રાતને દિવસમાં સમાવી દે છે તથા દિવસને રાતમાં સમાવી દે છે અને તે દિલોની વાતોને સારી પેઠે જાણે છે.

(હે લોકો) અલ્લાહ અને તેના રસૂલ ઉપર ઈમાન લાવો અને અલ્લાહે તમને જેના માલિક બનાવ્યાં છે, તેમાંથી (તેની શહમાં) ખર્ચ કરો અને, તમારામાંથી જે મોમિન છે અને અલ્લાહની શહમાં ખર્ચ કરતા રહે છે તેમને મહાન બદલો મળશે. (અલ-હદીદ આ. ૨-૮.)

જે કંઈ આકાશોમાં છે તથા જે કંઈ પૃથ્વીમાં છે, તે સર્વ અલ્લાહની સ્તુતિમાં મગ્ન છે. સર્વ બાદશાહી પણ તેની જ છે અને સર્વ તારીફ પણ તેના જ માટે છે, અને તે સર્વ વસ્તુઓ ઉપર સત્તા ધરાવે છે.

તે એ જ છે જેણે તમને પેદા કર્યાં છે, પરંતુ તમારામાંના કેટલાક ઈન્કાર કરે છે અને કેટલાક ઈમાન લાવે છે, અને અલ્લાહ તમારી કરણીઓને જાણ રહ્યા છે.

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣﴾

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٤﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٥﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٦﴾

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾

ءَأَمْثَلُ لِلَّهِ رِيسُولُهُ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ ءَأَمْثَلُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٨﴾

الحديد: ૨ - ૮

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ

وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾

તેણે આકાશો તથા પૃથ્વીને સત્ય હેતુપૂર્વક સર્જ્યાં છે. તેણે જ તમને આકાર આપ્યો અને તમારી કાયાને સૌંદર્ય બક્ષ્યું અને તેની જ તરફ (અંતમાં) તમારે પાછું ફરવાનું છે.

આકાશો તથા પૃથ્વીમાં જે કંઈ છે તેને તે જાણે છે અને તમે જે છુપાવો છો અને જે પ્રગટ કરો છો, તેને પણ તે જાણે છે; અને જે તમારા દિલોમાં છે તેને અલ્લાહ સારી પેઠે જાણે છે.

(અલ-તગાબૂન આ. ૨ થી ૫.)

પ્રેશક અલ્લાહ જ બીજ તથા ખજૂરના કડીયાને કોડનારો છે. તે જ સજીવને નિર્જીવમાંથી કાઢે છે અને તે જ નિર્જીવને સજીવમાંથી કાઢે છે. જે આ સઘળું કરનાર અલ્લાહ છે, તે તમે બહેકીને ક્યાં જઈ રહ્યા છો?

તે જ પરોઢના પ્રકાશને પ્રગટાવે છે તેણે જ રાતને આરામ માટે બનાવી છે અને સૂર્ય તથા ચંદ્રને સમયની ગણતરી માટે બનાવ્યા છે. આ તે સર્વ સમર્થ હિકમતવાળાની કુદરત છે.

અને તે અલ્લાહ જ છે જેણે તમારા માટે તારાઓ સર્જ્યાં, જેના આધારે તમે અંધકારમાં ભૂમિ ઉપર તથા સમુદ્રમાં પ્રવાસની દિશા શોધી શકો. અમે દાનેશમંદો માટે અમારી આપતોનું વિસ્તારથી વર્ણન કરીએ છીએ.

અને તે અલ્લાહ જ છે જેણે તમને એક જ જીવમાંથી પેદા કર્યાં છે, પછી તેણે તમારા માટે એક અસ્થાથી રહેઠાણ અને પછી સદાનું સ્થાન નિયુક્ત કર્યું; અમે સમજદારી ધરાવનારાઓ માટે અમારી દલીલોનું સ્પષ્ટતાથી વર્ણન કરીએ છીએ.

અને તે એ જ છે જેણે આકાશથી પાણી વરસાવ્યું જેની દ્વારા અમે દરેક પ્રકારની વસ્તુઓ ઉત્પન્ન કરી, પછી તેમાંથી લીલાતરી ઉગાડી, અને તેની દ્વારા અમે અનાજથી ગંઠાએલા સાઠાં કાઢીએ છીએ, અને ખજૂરની મહોરમાંથી લૂમખા લટકાવીએ છીએ. અને અંગૂર અને ઝૈતૂન તથા દાડમ જેવાં અને બીજાં ભળતાં ફળોના બગીચાઓ પણ (ઉગાવીએ છીએ) અને જ્યારે

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَهُمْ فَأَحْسَنَ صَوْرَهُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عِلْمُ بَدَائِطِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

التغابن: ٥ - ٢

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَى مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَى ذَٰلِكُمْ اللَّهُ فَالِقُ تُوْفُكُونَ ﴿٦﴾

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ لَيَالٍ سَكَنًا وَالشَّمْسِ وَالْقَمَرِ حُسْبَانًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٧﴾

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩﴾

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْحِهَا قَنَوَانٌ

તે કળો ઉગી પાકી જાય છે, ત્યારે તેનું નિરીક્ષણ કરશે તો ખરેખર, તેમાં ઈમાન ધરાવનારાઓ માટે (ધર્મી) નિશાનીઓ સમાએલી છે.

અને તેઓ જિનોને અલ્લાહના શરીક ઠરાવે છે જો કે તેમને પણ તેણે જ સર્જ્યા છે અને તેમણે નાદાનીમાં તેના પુત્રો અને પુત્રીઓ ધડી ચખી છે. (બલકે) તે તો પવિત્ર હસ્તી છે, અને જે સંબંધો તેઓ ધડતા રહે છે તેનાથી તે બેહદ ઉચ્ચતર છે. (અલ-અન્આમ .૯૬:૧૦૧)

અલ્લાહ સિવાય કોઈ માઅબૂદ નથી, તે શાસ્ત્ર છે, તે સ્વાવલંબી છે (કોઈનો મોહતાજ નથી) અને તે સમગ્ર સૃષ્ટિને ટકાવી ચખનારો છે. ન તો તેને ઝાકું આવે છે ન નિદ્રા, તે સર્વસ્વ તેનું જ છે જે આકાશો તથા ધરતીમાં છે. કોની હિમ્મત છે કે તેની આજ્ઞા વગર તેની પાસે કોઈની ભલામણ કરી શકે જે કંઈ તેમની આગળ છે તેને તે જાણે છે અને જે કંઈ તેમની પાછળ છે તેને પણ તે જાણે છે; અને તેઓ તેના ઈલ્મમાંથી કંઈ પણ ગ્રહણ નથી કરી શકતા, સિવાય કે તે કંઈ આપવા ચાહતો હોય. તેનું જ્ઞાન આકાશો તથા પૃથ્વી ઉપર પથરાએલું છે અને સૃષ્ટિની વ્યવસ્થા તેને થકાવી નથી શકતી. બેશક, તે ઉચ્ચતર છે, ઈઝઝતવાળો છે.

(અલ-બકરાહ આ.૨૫૬)

તે અલ્લાહ છે જેના સિવાય કોઈ માઅબૂદ નથી. તે જાહેર તથા ગએબનો જાણનારો, તે બેહદ કૃપાળુ છે, દયાવત છે.

તે અલ્લાહ છે જેના સિવાય કોઈ માઅબૂદ નથી, તે આદશાહ છે, તે મહાપવિત્ર છે, તે જ શાંતિ આપનારો છે રક્ષણહાર છે, નિગેહબાન છે, તે સર્વ સમર્થ છે, સર્વ સત્તાધારી છે, મહા ઉચ્ચતર છે અને પાક છે તેનાથી, જેનો તેઓ તેને શરીક ઠરાવે છે.

તે અલ્લાહ છે, સર્જન કર્તા છે, જે બનાવે છે (અને) આકાર આપે છે. સર્વ સુંદર નામો તેનાજ છે.

دَانِيَةً وَجَنَّتِ مِنْ أَعْتَابِ وَالرَّيْتُونَ وَالرَّمَانَ
مُشْتَبِهًا وَعَيْرَ مُتَشَبِهٍ أَنْظُرُوا إِلَى تَمْرِهٖ إِذَا
أَثْمَرَتْ وَيَتَّبِعْهُ إِن فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَفُوا لَهُ بَيْنَ
وَبَنَاتٍ بَعِيرٍ عَلَيْهِمْ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٠٢﴾ الأنعام: ٩٦ - ١٠١

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ
وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ
ذَٰ الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ
عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ
وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿١٠٣﴾

البقرة: ٢٥٦

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ السُّعْيُ الْعَلِيْبُ
وَالشَّهَادَةُ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ
السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُتَعَبِّدُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
الْمُتَكَبِّرُ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٠٥﴾

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ

જે કંઈ આકાશો તથા પૃથ્વીમાં છે, તે સર્વ તેનીજ સ્તુતિ કરે છે, જે સર્વ સમર્થ છે, હિક્મતવાળો છે. (અલ-હ શ્ર આ. ૨૩-૨૪-૨૫)

الْحَسَنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٥﴾
الحشر: ٢٣ - ٢٥

કરિશતા

અરબી ભાષામાં ક્રિશ્તાને ‘મલાયક’ કહેવામાં આવે છે. જેનો શાબ્દિક અર્થ સંદેશ પહોંચાડનાર’ અથવા ‘પ્રતિનિધિ’ છે, જેના ભાવાર્થથી ક્રિશ્તાઓને પેદા કરવાનો હેતુ જાહેર છે. ક્રિશ્તાઓ અલ્લાહનો પયગામ લઈ તેની ઈચ્છા મુજબ તેના ફરમાનોને દુનિયામાં લાગુ કરતા રહે છે જેથી તેઓ સૂષ્ટિની વ્યવસ્થાનો બહુજ અગત્યનો ભાગ ગણાય છે. અલ્લાહે તેમને દુનિયા તથા પરલોકમાં તેના અહકામોને અમલમાં લાવવાની જવાબદારી સોંપી છે, જેમાં કોઈ જીવ કે શક્તિને દખલગીરી કરવાનો અધિકાર નથી. ક્રિશ્તાઓ ઉપર યકીન ન કરવું ઈન્સાનને અલ્લાહ તરફથી મળતા નૂરનો અસ્વીકાર ગણાશે.

સર્વ તારીફના લાયક અલ્લાહ જ છે જે આકાશો તથા પૃથ્વીનો સર્જનહાર છે. જેણે બબ્બે, ત્રણ ત્રણ અને ચચ્યાર પાંખોવાળા ક્રિશ્તાઓને (પોતાના) સંદેશવાહક બનાવ્યા, તે (પોતાના સર્જનોમાં) જે પણ ચાહે તે વધારતો રહે છે; કારણ કે જે સર્વ વસ્તુઓ ઉપર સત્તા ધરાવે છે. (અલ-કાતિર. આ. ૨)

તું કહી દે ‘જે કોઈ જીબ્રાઈલથી દુશ્મની રાખે છે, (તેણે જાણી લેવું જોઈએ) કે તેણે અલ્લાહના હુકમથી તારા દિલ ઉપર કુરઆન ઉતાર્યું છે, જે તેનું સમર્થન કરે છે જે પહેલાં ઉતારવામાં આવ્યું હતું અને આ (કુરઆન) મોમિનો માટે માર્ગદર્શક અને ખુશખબરી છે. (અલ-બકરાહ. આ. ૯૮)

જે કોઈ અલ્લાહ તથા તેના ક્રિશ્તા તથા તેના રસૂલો, અને જીબ્રાઈલ તથા મીકાઈલથી અદાવત રાખે છે, તો બેશક અલ્લાહ આવા કાફિરોનો દુશ્મન છે. (અલ-બકરાહ. આ. ૯૯)

તમારા મુખ પૂર્વ કે પશ્ચિમ તરફ ફેરવી લેવા નેકી નથી. નેકી તો તેને કહેવાય કે ઈન્સાન અલ્લાહ અને (તેના) અંતિમ દિવસ અને ક્રિશ્તાઓ ઉપર અને

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِ
رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَّثْنَى وَثُلُثَ وَرُبْعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ
مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧﴾

فاطر: ٢

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَيَّ
قَلْبًا بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٨﴾

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ

وَجِبْرِيلَ وَمِيكَئِيلَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ ﴿٩١﴾

البقرة: ٩٨ - ٩٩

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ
وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

રસૂલો ઉપર ઈમાન લાવે, અને તેના ખ્યાર ખાતર પોતાનું ધન સગાઓ, યતીમો અને મુસાફરોની મદદ માટે, અને હાથ લંબાવનારાઓ અને ગુલામો (ની આઝાદી) માટે ખર્ચ કરે; નમાઝ કાયમ કરે, ઝકાત આપે, અને પોતાનું આપેલું વચન પૂરું કરે; અને જે ગરીબીમાં, બીમારીમાં અને જંબના સમયમાં ધૈર્ય ધારણ કરે. આ તે (લોકો) છે જે સત્યપરાયણ પૂરવાર થયાં અને આ તે લોકો છે જે ખરા પરહેઝગાર છે.
(અલ-બકરાહ આ. ૧૭૮)

الْآخِرِ وَالْمَلَكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَءَاتَى
الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي
الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ
وَالْمُؤْفُوقَ بَعْدَهُمْ إِذْ اعْتَهَدُوا وَالصَّابِرِينَ
فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٨﴾

البقرة: ١٧٨

આ રસૂલ તે સર્વ ઉપર ઈમાન રાખે છે જે તેના પર વરદિગાર તરફથી તેના ઉપર ઉતારવામાં આવ્યું છે, તેમજ સર્વ મોમિનો પણ (તેમાં ઈમાન રાખે છે.) તે સૌ અલ્લાહ તથા તેના કરિશ્તા અને તેની કિતાબો અને તેના રસૂલો ઉપર ઈમાન રાખે છે, (કહે છે) 'અમે તેના રસૂલો વચ્ચે કોઈ ફરક કરશું નહીં.' અને તેઓ કહે છે, 'અમે જે (સાંભળીએ છીએ તેને માન્ય રાખીએ છીએ, હે અમારા પર વરદિગાર, અમારે તારી જ પાસે પાછું આવવાનું છે.'
(અલ-બકરાહ. આ. ૨૮૬)

ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ ۗ وَالْمُؤْمِنُونَ
كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَكَاتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ ۗ لَا تَفْرُقُ
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ ۗ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
عُفْرَانِكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٦﴾

البقرة: ٢٨٦

અલ્લાહ કરિશ્તાઓમાંથી તથા ઈન્સાનોમાંથી પોતાના રસૂલ ચૂંટી લે છે. બેશક અલ્લાહ સર્વ સાંભળનારો છે. સર્વ જાનારો છે.
(અલ-હજ આ. ૭૬)

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِمَّن
النَّاسِ يُنزل الله سميع بصير ﴿٧٦﴾
الحج: ٧٦

હે ઈમાન લાવનારાઓ! અલ્લાહ તથા તેના રસૂલ ઉપર ઈમાન લાવો, અને આ કિતાબ ઉપર (પણ) જે તેણે પોતાના રસૂલ ઉપર ઉતારી છે. અને જે કોઈ અલ્લાહ તથા તેના કરિશ્તાઓ અને તેની કિતાબો અને તેના રસૂલો અને અંતિમ દિવસનો ઈન્કાર કરે છે તે ગુમરાહીમાં અહુજ દૂર ફેંકાઈ ગયો છે.
(અલ-નિસા'. આ. ૧૩૭)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ
الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ
مِنْ قَبْلُ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَكَاتِهِ ۗ وَكُتُبِهِ ۗ وَرُسُلِهِ ۗ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١٣٧﴾
النساء: ١٣٧

પવિત્ર કુરઆન- મજીદ

કુરઆન- મજીદ તે કિતાબનું નામ છે જે અલ્લાહ તરફથી હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તકા સલ્વાલો- અલૈલે- વસલ્વમ ઉપર નાઝલ થઈ હતી અને જે કિતાબ માનવજાતિ માટે અંતિમ અને સંપૂર્ણ શરીઅત છે. 'કુરઆન'નો અર્થ વાંચવામાં આવનારી કિતાબ છે. હકીકતમાં કુરઆન તે કિતાબ છે જેનું દુનિયાભરમાં સૌથી વધારે વાંચન થાય છે. કુરઆન શબ્દમાં 'માનવજાતિ સુધી પહોંચાડવામાં આવનાર પયગામ'નો ભાવાર્થ પણ સમાજેલો છે. પવિત્ર કુરઆન એક એવું દિવ્ય કલામ છે જેનું શિક્ષણ તમામ લોકો માટે એક સરખું જ છે અને તેની તાલીમ ઉપર અમલ કરવામાં અને તેનો સંદેશ પામ કરવામાં કોઈ વર્ણ કે જાતિ ઉપર બંધન નથી; જેમ જીવનમાં ધાર્મિક પુસ્તકોનો પાઠ કરવા કે પ્રચાર કરવાનો હક્ક ખાસ કોમ અથવા જાતિ સુધી મર્યાદિત હોય છે. કુરઆન- મજીદ સમસ્ત માનવજાતિના પાઠ, પ્રચાર તથા અમલ કરવા માટે છે.

અલીફ, લામ, મીમ,

હું અલ્લાહ છું, સર્વ જાણનારો છું.

આ એક (કામિલ) કિતાબ છે જેમાં કોઈ સંદેહ નથી. આ પરહેઝગારો માટે હિદાયત છે.

(અલ-બકરાહ આ. ૩)

આ ખરેખર, માનવંત કુરઆન છે.

જે એક સુરક્ષિત કિતાબમાં લખાયેલું છે.

(આલ વાકેઆ આ. ૭૮-૭૯)

જેમાં સદા કાયમ રહેનાર ફરમાનો છે.

(અલ-બૈયનાહ આ. ૪)

અલ્લાહ એ કિતાબ (ના રૂપ)માં બેહદ ઉત્તમ કલામ ઉતાર્યું છે જેની (આપનો) એકબીજાનું સમર્થન કરતી ફરી ફરીને દોહરાવવામાં આવી છે, જેને વાંચી

الر

ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٧٨﴾

البقرة: ٢ - ٣

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ ﴿٧٨﴾

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٧﴾ الواقعة: ٧٨ - ٧٩

فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ ﴿٧٩﴾

البينة: ٤

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِي
فَتَشَعَّرُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ

પોતાના પરવર દિગારનો ડર રાખનારાઓના રૂંવાડાં ઉભા થઈ જાય છે; અને તેમના શરીર તથા મન, ભાવનાપૂર્વક અલ્લાહની યાદમાં પરિવાઈ જાય છે. આવી છે અલ્લાહની હિદાયત, જેની દ્વારા તે જેને યાહે સીધા માર્ગે ચલાવે છે. અને જેનાથી અલ્લાહ હિદાયત છીનવી લે છે, તેનો કોઈ ચાહબર નથી.

(અલ-ઝુમર આ. ૨૪)

હા.મીમ (હમીદ, તે સ્તુતિનો પાત્ર છે, મજ્દ, તે સર્વોપમાં લાયક છે.)

આ શેશન કિતાબ (કુરઆન)ના સોગંદ.

અમે આ કુરઆન સ્પષ્ટ અરબી ભાષામાં બનાવ્યું છે કે તમે (તેને સહેલાઈથી) સમજી શકો.

અને બેશક, તે અમારી પાસે ઉમ્મુલ કિતાબમાં સુરક્ષિત છે, અને તે ઈઝઝતવાળું છે, હિકમતથી ભરપૂર છે. (અલ-ઝુમર આ. ૨ થી ૫)

બેશક, અમે આ અમાનત (શરીઅત)ને આકાશો તથા પૃથ્વી તથા પર્વતો સમક્ષ રાખી હતી, તે તે સૌએ તેને ઉઠાવવાનો ઈન્કાર કર્યો અને તેનાથી (સૌ) ડરી ગયા. પરંતુ (એક) ઈન્સાને તેને ઉઠાવી લીધી. ખરેખર, તે (ઈન્સાન) પોતાના હક્કમાં બેહદ અન્યાયી અને બે પરવાહ છે.

(પરિણામે) અલ્લાહ મુનાફિક પુરુષો તથા મુનાફિક સ્ત્રીઓ અને મુશરિક પુરુષો તથા મુશરિક સ્ત્રીઓને સજા આપે છે. અને અલ્લાહ ઈમાનદાર પુરુષો તથા ઈમાનદાર સ્ત્રીઓને ક્ષમા આપે છે (બેશક) અલ્લાહ બેહદ ક્ષમાવંત છે, દયાળુ છે. (અલ-અહઝાબ. આ. ૭૩-૭૪)

તું તેમને કહી દે "જે ઈન્સાનો અને જિનો સૌ ભેગા મળીને પણ આ કુરઆન જેવું બનાવવા ધારે તે તેઓ તેના જેવું કદીપણ નહીં બનાવી શકે, ભલે તેઓ એકબીજાની કેટલી પણ મદદ કરે.

અને બેશક, અમે આ કુરઆનમાં ઈન્સાનો માટે અનેક ઉદાહરણો ટાંક્યા છે, પરંતુ ઘણાખરા લોકોએ

جُلُودَهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكِ هَدَىٰ اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ فََمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٢٤﴾

الزمر: ٢٤

حَم

وَالْكِتَابِ الْمُنِينِ ﴿٣﴾

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

وَإِنَّهُ فِي أُمَّةٍ لِّكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّي حَكِيمٌ ﴿٥﴾

الزخرف: ٢ - ٥

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٣﴾

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٤﴾

الأحزاب: ٧٣ - ٧٤

قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ ۗ وَلَوْ كَانَتْ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٩﴾

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ

કુદ્દ સિવાય કંઈ પણ પસંદ ન કર્યું.

(બની-ઈસરાઈલ આ. ૮૯-૯૦)

તો શું જે વ્યક્તિ પોતાના ૨૭ તરફથી એક ચેશન દલીલ ઉપર કાયમ હોય, અને (તે જેની સચ્ચાઈનો પુરાવો આપવા) અલ્લાહ તરફથી તેના પછી એક સાક્ષી આવવાનો હોય, અને તે, કે જેના પહેલાં (તેના વિશે આગાહી આપતી) મૂસાની કિતાબ આવી ચૂકી હોય, અને તે, જે હિદાયત તથા રેહમત હોય; (શું તે ઢોળ કરનારો હોઈ શકે)? જે લોકો એવું માને છે અને જે વિરોધીઓમાંના ઈમાન નથી લાવતા, તેમનું સૈનું વાયદા પ્રમાણેનું ઠેકાણું આય છે. માટે તું તેમના વિશે શંકાઓમાં ન પડી જઈશ. [નિ:સંદેહ, આ તાર પાલનહાર તરફથી આવેલું સત્ય છે, પરંતુ લોકોમાંના ઘણા ઈમાન નથી લાવતા. (સૂરાહ હૂદ આ. ૧૮)

અને આ કિતાબ (કુરઆન) જે અમે ઉતારી છે તે બરકતોથી ભરપૂર છે અને તે તેની પહેલાં ઉતરેલી કિતાબોનું સમર્થન કરે છે. અને આ એટલા માટે ઉતારી છે કે તું મક્કાવાસીઓને અને આસપાસના રહેનારાઓને ચેતવી દે

(અલ-અન્આમ આ. ૯૩)

આજના દિવસે મેં તમારા દીનને તમારા માટે સંપૂર્ણ કરી દીધો છે અને તમારા ઉપર મારા ઉપકારોને પરીપૂર્ણ કરી દીધો છે, અને ઈસ્લામને તમારા દીન તરીકે પસંદ કર્યો છે. (અલ-માએદાહ. આ. ૪)

અને આ કિતાબ (કુરઆન) જે અમે ઉતારી છે તે અનંત બરકતોવાળી છે, માટે તેને અનુસરો અને સંયમ ધારણ કરો કે જેથી તમારા ઉપર રહમ કરવામાં આવે.

(અલ-અન્આમ. આ. ૧૫૬)

અમે કુરઆનમાં (એવી વાતો) ઉતારતા રહીએ છીએ જે મેમિના માટે શકા આપનારી અને રેહમત છે. પરંતુ તે અલિમોના નુકસાનમાં વધારો કરતી રહે છે.

(બની-ઈસરાઈલ આ. ૮૩)

أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كَثُورًا ﴿١٥﴾

بنی اسرائیل: ٨٩ - ٩٠

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ يَبِينَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ
وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَٰئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ. وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ. مِنَ الْأَحْزَابِ فَآلِنَارُ
مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ

وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٨﴾

هود: ١٨

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مِبْرَارًا مُّصَدِّقٌ لِّذِي
بَيْنٍ وَلْيُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا

الأنعام: ٩٣

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَمَّتْ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

المائدة: ٤

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مِبْرَارًا فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥﴾

الأنعام: ١٥٦

وَنُزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ أَنْ مَاهُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٣﴾

بنی اسرائیل: ٨٣

રસૂલ, પયગમ્બર

કુરઆન- મજ્હદથી સાબિત છે કે અલ્લાહ પ્રત્યેક કોમની હિદાયતનું સાધન પૈદા કરતો રહે છે તેમજ કુરઆન- મજ્હદે હર એક પયગમ્બરની પવિત્રતા તથા સચ્ચાઈનો સ્વીકાર કર્યો છે. ઈતિહાસના પૂરાવાઓથી પણ સાબિત છે કે અલ્લાહના પયગમ્બરો હર એક કોમમાં લાંબા કાળથી આવતા રહ્યા હતા જે લોકોને અલ્લાહની શરણાગતિમાં આવવા માટે પુકારતા રહ્યા હતા. હઝરત મુહમ્મદ મુસ્નફા સ.અ.સ. તે પયગમ્બરોમાંના શરીઅત (વિધાન) લાવનારા આખરી રસૂલ હતા જેમના સંદેશ ઇસ્લામના રૂપમાં એક સંપૂર્ણ અને અંતિમ સંદેશ હતો. તેમના પછી જે પયગમ્બરો આવશે તે માત્ર તેમના સંદેશ તથા તેમના શિક્ષણના પ્રચાર પૂરતી જ જવાબદારી લેનારા હશે અને કોઈ નવી શરીઅત લાવનારા નહીં હવે નહિ આવે. કુરઆન- મજ્હદ માત્ર પયગમ્બરોના ઉજ્જવળ પાસા ઉપર પ્રકાશ નથી નાખતો પરંતુ તેમના ઉપર થયેલાં સિતમો તથા તેમની સાથે કરવામાં આવેલી દુશ્મનીઓની હકીકત ઉપર પણ પ્રકાશ નાખે છે.

કુરઆન- મજ્હદની સાબિતીઓથી 'ક્રિસ્તિયોન'નો સમય જુલમ તથા ભ્રષ્ટાચારના અંધકાર કાળના ઉદાહરણ રૂપ છે, જેવી પરિસ્થિતિમાંથી પ્રત્યેક પયગમ્બરને પસાર થવું પડ્યું હતું.

અલ્લાહ ક્રિશ્તાઓમાંથી તથા ઈન્સાનોમાંથી પોતાના રસૂલ ચૂંટી લે છે. બેશક અલ્લાહ સર્વ સાંભળનારો છે, સર્વ જાણનારો છે.

(અલ-હજ આ. ૭૬)

બેશક અમે દરેક ઉમ્મતમાં રસૂલોં મોકલાવ્યા (અને કહ્યું), 'હે લોકો અલ્લાહની ઈબાદત કરો અને ખોટા માઅબૂદોનો ત્યાગ કરો.' અને તેમનામાંથી કેટલાકને હિદાયત આપી અને કેટલાંકને વિનાશને પાત્ર ઠરાવ્યા. માટે ધરતીમાં હરીફરીને જુઓ કે (રસૂલોને) જૂઠલાવનારાઓનો અંજામ કેવો આવ્યો હતો.

(સૂરાહ-નહલ આ. ૩૭)

અને (તે સમયને યાદ કર) જ્યારે તારા પાલનહારે ક્રિશ્તાઓને કહ્યું કે હું ધરતી ઉપર એક ખલીફા

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ

النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٦﴾

الحج: ૭૬

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا

اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَن هَدَى اللَّهُ

وَمِنْهُمْ مَن حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فسيروا في

الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾

النحل: ૩૭

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ

નીમવાનો છું, તેમણે પૂછ્યું ‘શું તું એવાને નીમવાનો છે જે તેમાં કિસાદ મચાવશે અને ખૂનખરાબી કરશે? જ્યારે અમે તારી તારીક અને તારી પવિત્રતાની સ્તુતિમાં નિમગ્ન રહીએ છીએ, અલ્લાહે ફરમાવ્યું ‘હું (તેના વિશે) જે જાણું છું તે તમે નથી જાણતા.’
(અલ-બકરાહ. આ. ૩૧.)

બેશક અમે તારા ઉપર વહી ઉતારી છે જેમ અમે નૂહ ઉપર અને તેના પછીના નબીઓ ઉપર (ઉતારી હતી); અને અમે ઈબ્રાહીમ તથા ઈસ્માઈલ તથા ઈસહાક તથા યાઅકૂબ અને તેની સંતાન ઉપર, તથા ઈસા, અય્યૂબ, યૂનુસ, હાડૂન તથા સુલેમાન ઉપર વહી ઉતારી હતી, અને દાઉદને ઝબૂર આપી હતી.

(અલ-નિસાઅ. આ. ૧૬૪)

અને અમે આવેલા કેટલાક રસૂલોનું વર્ણન તારી સમક્ષ કરી ચૂક્યા છીએ, અને કેટલાક રસૂલોનું અમે તારી સામે વર્ણન નથી કર્યું, અને મૂસા સાથે અલ્લાહે ખુલ્લો વાર્તાલાપ કર્યો હતો.

(અલ-નિસાઅ. આ. ૧૬૫)

અને (યાદ કરો) જ્યારે ઈબ્રાહીમને તેના પાવનહારે કેટલીક રીનોથી આઝમાવ્યો હતો તેમાં તે સફળ થયો ત્યારે (અલ્લાહે) ફરમાવ્યું ‘હું તને લોકોનો ઈમામ નીમવાનો છું (ઈબ્રાહીમે) પૂછ્યું ‘(શું) મારી ઓલાદમાંથી પણ (ઈમામ અનાવીશ)?’ અલ્લાહે કહ્યું ‘મારું વચન (માત્ર) અલિમોને નહિ પહોંચે.’
(અલ-બકરાહ. આ. ૧૨૫)

બેશક અમે મૂસાને કિતાબ આપી હતી અને તેના પછી રસૂલોને મોકલી તેના નકશે કદમ ચલાવ્યા; અને અમે ઈસા-ઈબને- મરીયમને સ્પષ્ટ નિશાનીઓ આપી મોકલાવ્યા અને રૂહુલ-કુદુસ (‘પવિત્ર રૂહ’) વડે તેને શક્તિ આપી. તો જ્યારે પણ તમારી તરફ કોઈ રસૂલ હિદાયત લઈને આવશે જે તમને અણગમતી હશે, શું તમે ત્યારે ઘમંડ કરશો અને અમુકને જૂઠા કરાવશો અને અમુકને કતલ કરશો?
(અલ-બકરાહ. આ. ૮૮)

حَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ
الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ
إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾

البقرة: ૩૧

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّنَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ
يُوسُفَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَءَاتَيْنَا دَاوُدَ
ذُكْرًا ﴿١٦٣﴾

وَرُسُلًا قَدْ فَصَّصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا
لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى
تَكَلِيمًا ﴿١٦٥﴾

النساء: ૧૬૬ - ૧૬૦

وَإِذِ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي
جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا
يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٦٩﴾

البقرة: ૧૨૦

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ
بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ
رَسُولٌ بِمَا لَأْتَهُوهُ أَنْفُسَكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِّقُوا كَذِبْتُمْ وَفَرِّقًا تَفْتَلُونَ ﴿٨٨﴾

البقرة: ૮૮

અને અમે બની ઈસરાઈલને સમુદ્ર પાર ઉતાર્યા ત્યારે ફિરઝાને ધમંડ કરી ગુલમ કરવાના હેતુથી પોતાના વરકરો વઈ તેમનો પીછો કર્યો હતો. જ્યારે તે આફતમાં (સપડાઈ) ડૂબવા લાગ્યો ત્યારે તેણે (અલ્લાહને પુકારી) કહ્યું 'હું ઈમાન લાવું છું કે કોઈ માઅબૂદ નથી સિવાય કે જેના ઉપર ઈસરાઈલ ઈમાન લાવ્યા છે. અને હું તેઓમાંનો છું જેમણે અલ્લાહને સમર્પણ કર્યું છે.' (સૂરાહ-યૂનુસ. આ. ૯૧)

(અમે કહ્યું) 'શું હવે (તું ઈમાન લાવે છે)? પહેલાં તો તું નાકરમાની કરી રહ્યો હતો, અને તું ફિસાદીઓમાંનો હતો! (સૂરાહ-યૂનુસ આ. ૯૨)

'માટે આજના દિવસે અમે તારા શરીરને બચાવી લેશું જેથી તારા પછી આવનારાઓ માટે તું એક નિશાની બને.' નિ:શંક લોકોમાંથી ઘણાખરા અમારી નિશાનીઓથી ગાફલ છે.

(સૂરાહ-યૂનુસ આ. ૯૩)

અને કિતાબમાં (થયેલા ઉલ્લેખ પ્રમાણે) તું મરીયમનું વર્ણન કર. જ્યારે તેણી પોતાના કુટુંબથી અલગ થઈ પૂર્વમાં એક જગ્યાએ ચાલી ગઈ.

અને પોતાના તથા તેમના દરમિયાન પરદો નાખી દીધો. પછી અમે ફિરિશ્તાને એક તંદુરસ્ત પુરુષના રૂપમાં તેણી સામે ઉપસ્થિત કર્યો.

તેણીએ કહ્યું 'જો તું અલ્લાહનો ડર રાખે છે તો હું તારાથી અલ્લાહનું રક્ષણ ચાહું છું.'

ફિરિશ્તાએ કહ્યું 'હું તો તારા પાલનહારને કેવળ એક ફિરિશ્તા છું કે હું તને એક સદ્ગુણી પુત્રની ખબર આપું.

તેણીએ કહ્યું 'મને પુત્ર કેમ અવતરી શકે છે જ્યારે મને કોઈ પુરુષે સ્પર્શ માત્ર નથી કર્યો, ન તો મેં વ્યભિચાર કર્યો છે.

ફિરિશ્તાએ કહ્યું 'એમ જ થશે.' (જેમ) તારા પર વરદિગારે ફરમાવ્યું છે 'મારા માટે આ (અહુજ)

وَحَوْرًا نَابِيَّ إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
وَجُنُودُهُ بَغِيًّا وَعَدْوًا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْعَرْفُقُ قَالَ
ءَأْمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَأْمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا
مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

ءَأْتَنَنْ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ
الْمُفْسِدِينَ ﴿٩٢﴾

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدْنِكَ لَنُكَوِّنَ لِمَنْ خَلَفَكَ ءآيَةً
وَإِن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ ءآيِنِنَا لَعٰغِفُلُونَ ﴿٩٣﴾
يونس: ૯૧ - ૯૩

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ اتَّيَدَتْ مِنْ أَهْلِهَا
مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿٩٤﴾

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا
فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿٩٥﴾

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ إِن كُنْتُ تَقِيًّا ﴿٩٦﴾

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا
زَكِيًّا ﴿٩٧﴾

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسَّ سِنِيَّ بِشَرٍّ وَلَمْ
أَكْغِيًّا ﴿٩٨﴾

قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلٰى هٰٓئِنٍ مُّبِينٌ وَلَنَجْعَلَنَّكَ

સહેલું છે કે અમે તેને બોકો માટે એક નિશાની અને રેડમત બનાવીએ, અને આ વાતનો નિર્ણય લેવાઈ ગયો છે.'

પછી તેણીને ગર્ભ રહ્યો અને તેણી એકાંત સ્થાનમાં ચાલી ગઈ.

જ્યારે પ્રસવ વેદના તેણીને ખજૂરીના થડ પાસે લઈ ગઈ ત્યારે તેણીએ કહ્યું 'કાશ, મને આ હાલત પહેલાં જ મૃત્યુ આવી ગયું હોત તો હું ભૂલઈ વિસરાઈ ગઈ હોત.'

ત્યારે જ તેણે નીચાણમાંથી આશ્વાસન આપતાં કહ્યું 'તું ચિંતા ન કર, તારા પાલનહારે તારા પગ તળે ઝરાણું વહેતું મૂક્યું છે,

'અને તું ખજૂરીની ડાબી પકડીને હવાવીશ તો પાકેલી ખજૂરી તારી તરફ ખરી પડશે.'

'તે ખા અને પાણી પી, અને તારી આંખોને ઠંડક પહોંચાડ, અને જો તું કોઈ વ્યકિતને જુએ તો (ઈશારાથી) કહે જે 'મેં મારા કૃપાનિધિ માટે એક રોઝાની (મૌન પાળવાની) માનતા કરી છે, જેથી હું આજના દિવસે કોઈ મનુષ્ય સાથે નહીં બોલું.'

પછી તેણી બાળકને (પશુ ઉપર) સવાર કરી પોતાની કોમમાં લઈ આવી, તેમણે કહ્યું 'હે મરીયમ, તું ખરેખર આ અહુજ બુરી વસ્તુ લાવી છે.

'હે હાડનની અહેન, તારો પિતા અદકાર ન હતો, ન તો તારી માતા અદચલન હતી.'

(જવાબમાં) તેણીએ બાળક તરફ ઈશારો કર્યો. તેમણે કહ્યું, 'અમે પારણામાંના બાળક સાથે શું વાત કરીએ?'

તેણે (ઈસાએ) કહ્યું 'હું અલ્લાહનો બંદો છું, અને તેણે મને કિતાબ આપી છે અને મને નબી બનાવ્યા છે.'

'અને હું જ્યાં પણ રહું તેણે મને અરકનો આપી

آيَةٌ لِلنَّاسِ وَرَحْمَةٌ مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢٧﴾

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٨﴾

فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَلَيْتَنِي

مِثُّ قَبْلِ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ﴿٢٩﴾

فَنَادَتْهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ

سَرِيًّا ﴿٣٥﴾

وَهُرِي إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رَطْبًا

جَنِيًّا ﴿٣٦﴾

فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا

فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ

إِنْسِيًّا ﴿٣٧﴾

فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهَا قَالُوا لَئِن مَّرِمْنَا لَقَدْ جِئْتِ

شَيْئًا قَرِيًّا ﴿٣٨﴾

يَتَأَخَذَ هَرُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ أَمْرًا سَوْءًا وَمَا كَانَتْ

أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٣٩﴾

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ

صَبِيًّا ﴿٤٠﴾

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٤١﴾

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ

છે, અને તેણે મને જીવન પર્યંત ઈબ્રાહિમ કરવાનો અને ઝકાત દાન આપવાનો આદેશ આપ્યો છે.

‘અને હું મારી માતા સાથે સદવર્તન કરું અને મને નક્કડ અને અભાગીઓ નથી બનાવ્યો.

‘અને જે દિવસે મારો જન્મ થયો હતો ત્યારે મારા ઉપર સલામતી ઉતરી હતી અને જ્યારે હું મરણ પામીશ તે દિવસે પણ હશે, અને તે દિવસે પણ જ્યારે હું પાછો ઉઠાડવામાં આવીશ.’

આવેા હતો મરીયમનો પુત્ર ઈસા, અને આ તેની ખરી હકીકત છે, જેના સંબંધમાં તેઓ મતભેદ કરતા હતા.

(સૂરાહ-મરીયમ. આ. ૧૭ થી ૩૫.)

અને (તે સમયને યાદ કરો) જ્યારે અલ્લાહે નબીઓ દ્વારા પાકું વચન લીધું હતું કે જે કિતાબ અને હિકમત હું તમને આપું અને તેને પરિપૂર્ણ કરનારો રસૂલ તમારી તરફ આવે તો તમે તેના ઉપર જરૂર ઈમાન લાવશો, અને તેની પૂરી સહાયતા કરશો (અને) તેણે ફરમાવ્યું ‘શું જે જવાબદારી હું તમારા ઉપર નાખું છું તેનો તમે સ્વીકાર કરો છો?’ તેમણે કહ્યું ‘અમે સ્વીકાર કરીએ છીએ.’ (ત્યારે અલ્લાહે) ફરમાવ્યું હવે તમે સાક્ષી રહેજો અને હું પણ તમારી સાથે સાક્ષીઓમાંનો સાક્ષી છું. (અલ-ઈમરાન. સૂ. ૮૨)

અને (યાદ કરો) જ્યારે અમે નબીઓ પાસેથી વચન લીધું હતું અને તારા પાસેથી અને નૂહ પાસેથી, અને ઈબ્રાહીમ અને મૂસા પાસેથી અને ઈસા-ઈબને-મરીયમ પાસેથી પણ અમે પાકું વચન લીધું હતું.

(અલ-અહઝબ. આ. ૮)

وَالزَّكوةَ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣٦﴾

وَبِرًّا بوالدِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا سَفِيًّا ﴿٣٧﴾

وَالسَّلَامَ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٨﴾

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۗ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٩﴾

મરિમ: ૧૭ - ૩૦

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِءَ وَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي ؕ أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا ؕ وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٢﴾

આલ عمران: ૮૨

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ؕ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٨﴾

અહઝબ: ૮

ઈસ્લામના મહાન પયગમ્બર

હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તકા સલ્લાલો- અલૈહે- વસલ્લમ.

ઈસ્લામના મહાન પયગમ્બર હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તકા સલ્લાલો- અલૈહે- વસલ્લમનો જન્મ ઈસવીસન પૂર્વ ૫૭૦માં મક્કામાં થયો હતો. તેમના નામ 'મુહમ્મદ'નો અર્થ 'પ્રશંસનીય' (જેની પ્રશંસા કરવામાં આવી છે) છે. આંહી હઝરત સ.અ.સ. જુવાન વયે જ 'ઈશકે- ઈલાહી'માં તરબોળ હતા. મક્કાવાળાઓની બદકારીઓ વિશેષ કરીને મૂર્તિપૂજાથી બહુ જ દુઃખી થઈ જતા અને ત્રણ માઈલ દૂર એક ગુફામાં નિયમિત ચાલ્યા જતા અને અલ્લાહની ઈબાદતમાં પોતાનો સમય વિતાવતા. જ્યારે આપ સ.અ.સ. ચાલીસ વર્ષની ઉમરે પહોંચ્યા ત્યારે આજ ગુફામાં પ્રથમવાર આપ સ.અ.સ.ના ઉપર અલ્લાહનું કલામ નાઝલ થયું જે કુસ્આન- મજ્હની સૂરાહ ૯૬માં અંકિત છે. આ કલામમાં આપ સ.અ.સ.ને આ એવાન કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો કે અલ્લાહ એક છે જેણે ઈન્સાનને પેદા કર્યો છે, અને અલ્લાહે ઈન્સાનના સ્વભાવમાં પોતાની મુહબ્બતનું બીજ વાવ્યું છે. આ જ સૂરાહમાં ભવિષ્યવાણી કરવામાં આવી છે કે દુનિયાને કલમ દ્વારા પ્રત્યેક શિક્ષણ આપવામાં આવશે. આ સૂરાહની પવિત્ર આપતો કુસ્આન મજ્હની તાલીમનું સત્વ છે.

હે નબી, અમે તને સાક્ષી તરીકે અને ખુશખબર આપનાર અને ચેતવનાર તરીકે મોકલાવ્યો છે.

અને અલ્લાહના હુકમ પ્રમાણે તેની તરફ પ્રોલાવનાર અને નૂર ફેલાવનાર એક ચિયગ તરીકે (મોકલાવ્યો છે.)

અને મોમિનોને ખુશખબર આપી દે કે અલ્લાહ તરફથી તેમના ઉપર અલિસાબ કૃપાઓ ઉતરશે.

(અલ-અહઝાબ. આ. ૪૬, ૪૭, ૪૮)

નું કહી દે 'હે લોકો, હું તમારા સર્વ તરફ આવેલો અલ્લાહનો રસૂલ છું, જે અલ્લાહના અધિકારમાં જમીનો- આસમાનની ખાદશાહત છે. તેના સિવાય કોઈ માઅજૂદ નથી. તે જ જીવન આપે છે અને તે જ મૃત્યુ નીપજાવે છે, માટે અલ્લાહ અને તેના રસૂલ ઉપર

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا
وَنَذِيرًا ﴿٤٦﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿٤٧﴾

وَشِيرًا لِلْمُؤْمِنِينَ إِنَّا نَحْنُ اللَّهُ فَصَلِّ كَثِيرًا ﴿٤٨﴾

الأحزاب: ૪૬ - ૪૮

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

ઈમાન લાવોજેઊમ્મી નબી અલ્લાહ અને તેના કલામ ઉપર ઈમાન રાખે છે,અને તેની જ તાબેદારી કરે કે તમે હિદાયત પામો. (અલ-આ'રાફ આ. ૧૫૯)

الَّتِي الْأَمِّيُّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَتِهِ وَأَتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ

تَهْتَدُونَ ﴿١٥٩﴾ الأعراف: ١٥٩

અને અમે તેને તમામ માનવજાતિને ખુશખબર આપનાર અને ચેતવનાર તરીકે મોકલાવ્યો છે. જે કે ઘણા ખરા લોકો જાણતા નથી.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا

وَلَكِن كَثُرَ النَّاسُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

سبأ: ٢٩

અને બેશક તારા માટે એવો અજર છે જે કદીપણ ખૂટશે નહીં.

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿١٤٦﴾

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾

القلم: ٤ - ٥

અને તું ખરેખર બેહદ ઉચ્ચતમ સદ્ગુણોનો માલિક છે.

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ

وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤١﴾

الأحزاب: ٤١

મુહમ્મદ તમારામાંથી કોઈનો પિતા નથી, પરંતુ તે અલ્લાહનો રસૂલ છે અને નબીઓની મહોર છે,અને અલ્લાહને પ્રત્યેક વસ્તુનું પૂરેપૂરું જ્ઞાન છે.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ

يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢٢﴾

الأحزاب: ٢٢

ખરેખર તમારા માટે રસૂલ એક ઉત્તમ નમૂનો છે, તેના માટે,જે અલ્લાહ તથા ક્યામતના દિવસથી ડરે છે અને અલ્લાહને ખૂબ યાદ કરે છે.

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٧﴾

الأحزاب: ٥٧

બેશક અલ્લાહ પોતાના નબી ઉપર રેહમતો વરસાવતો રહે છે અને ફરિશ્તાઓ પણ દરુદ મોકલતા રહે છે. હે, મોમિનો તમે પણ આ રસૂલ ઉપર દરુદો-સલામ મોકલતા રહો. (અલ-અહઝબ આ. ૫૭)

مُحَمَّدَ رَسُولَ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ

بَيْنَهُمْ تَرْتِبُهُمْ رُكْعًا سَجْدًا يَلْبِتُونَ فِضْلًا مِّنَ اللَّهِ

وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ

ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمِثْلَهُمْ فِي الْإِنجِيلِ كَرَرِع

મુહમ્મદ અલ્લાહનો રસૂલ છે.અને જે લોકો તેના સાથી છે,તેઓ કાફિરો ઉપર ભારી છે (પણ) અંદરોઅંદર એક બીજા સાથે બહુજ લાગણી રાખે છે.તું તેમને (નમાઝમાં) રુકૂઅ અને સિજદા કરતા જોઈશ કે તેઓ અલ્લાહની ખુશનુસનુદી તથા ફઝલોની સાધના કરતા હોય છે.તેમના ચેહરા ઉપર સિજદાના લીધે પડેલા નિશાન તને દેખાશે.

તોરાતમાં પણ તેમના વિશે આવુંજ વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. અને ઈન્જીલમાં તેમની મિસાલ એવી ખેતી (ના બીજ) જેવી છે જે કુંપણ કાઢ્યાં પછી તે(કુંપણ)ને મજબૂત કરે છે. પછી તે ખેતી મોટી થઈ પોતાના થડ ઉપર ઊભી રહે છે ત્યારે તે ખડતોને આશ્ચર્ય સાથે આનંદ આપે છે અને કાફીરો(ના દિલો)ને જલાવે છે. જે લોકો ઈમાન લાવી નેક કામો કરે છે, તેમને અલ્લાહે મહાન બદલાનો વાયદો આપ્યો છે.

તું કહી દે, જે તમે અલ્લાહથી મુહબ્બત કરતા હો તો મારા ઉપદેશ પ્રમાણે ચાલો, તો અલ્લાહ પણ તમારી સાથે મુહબ્બત કરશે. અને તે તમારા ગુનાહોને માફ કરી દેશે. અને અલ્લાહ બેહદ ક્ષમાવંત છે, દયાળુ છે.

તું કહી દે, “તમે અલ્લાહ અને તેના રસૂલની ફરમાંબરદારી કરો?” પછી જે તેઓ વિમુખ થઈ ચાલ્યા જાય તો બેશક, અલ્લાહ નાફરમાનો સાથે પ્યાર નથી કરતો.

(અલ-ઈમરાન. આ. ૩૨, ૩૩.)

હે રસૂલ, જે તારા પાલનહાર તરફથી તારા ઉપર ઊતારવામાં આવ્યું છે, તે લોકો સુધી પહોંચાડી દે; અને જે તું તેમ નહિં કરે તો (સમજ લે કે) તે (કોઈ પણ) સંદેશો નથી પહોંચાડ્યો. અને અલ્લાહ લોકોથી તારું રક્ષણ કરશે. બેશક, અલ્લાહ કાફીરોને સીધો રસ્તો નથી દેખાડતો.

(અલ-માઅદાહ. આ. ૬૮.)

أَخْرَجَ شَطْرَهُمْ فَآزَرَهُمْ فَاسْتَحَاطَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ
سُوقِهِ. يُعْجِبُ الزَّرْعَ لِيَغِيظَ بِهِ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

الفجر: ૨૯ - ૩૦

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٧﴾

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا
يُحِبُّ الْكُفْرِينَ ﴿٣٣﴾

آل عمران: ૩૨ - ૩૩

يَأْتِيهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ
تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ
النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾

المائدة: ૬૮

ઈબાદત (નમાઝ)

ઇસ્લામના પાંચ રૂકન (મૂળભૂત સિદ્ધાંતો)માંથી ઈબાદત બીજું રૂકન છે. અલ્લાહમાં યકીન (વિશ્વાસ) રાખવો. નમાઝ અલ્લાહ સાથે સંબંધ કાયમ કરવાનું તથા તેની કુરબાન (નઝદીકી) પ્રાપ્ત કરવાનું એક મજબૂત સાધન છે જે નિરંતર ચાલનારું એક અમલ છે. અલ્લાહ પ્રાર્થના સાંભળે છે અને કબૂલ કરે છે. નમાઝીની રૂહ અલ્લાહની રેહમત, તેના કઝબો તથા તેના સામર્થ્યના વિશ્વાસના દબાણથી પોતાના પાલનહાર સમક્ષ સિજ્દામાં પડી રહે છે. ઈન્સાન તથા તેના સર્જનહાર વચ્ચે ઈબાદત કરવા માટે કોઈ માધ્યમની આવશ્યકતા નથી.

જો કે તેમને આ 'જ આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો કે તેઓ શુદ્ધભાવનાથી પોતાની બંદગીને અલ્લાહ માટે વિશિષ્ટ કરી નાખે અને નમાઝને કાયમ કરે, અને ઝકાત આપે અને આ 'જ સત્ય દીન (તરફ જવાનો રસ્તો) છે. (અલ-બૈયનાહ આ. ૬)

અને મેં જિનો તથા ઈન્સાનોને મારી ઈબાદત કરવા માટે જ પેદા કર્યા છે. (અલ-ઝરીઆત આ. ૫૭.)

(હે રસૂલ) તું સૂર્યાસ્તથી લઈ રાતના અંધકારના સમય સુધીમાં નમાઝને નિયમિત કાયમ કર અને સૂર્યોદય પહેલાં કુસ્આનનું વાંચન કર. બેશક, સૂર્યોદય પહેલાં (કુસ્આનનું) વાંચન (અલ્લાહની દ્રષ્ટિમાં) પ્રિય અમલ છે.

અને મધરાતની પછીના સમયમાં તહજજૂદ (ની નમાઝ) તારા માટે એક વધારાની ફરજ છે. સંભવ છે કે તારે પરવરદિગાર તને 'મકામન- મહમૂદા' (બુલંદ તરીન) સ્થાને પહોંચાડી દે.

(બની-ઈસરાઈલ આ. ૭૯-૮૦)

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حَقَفَاءً
وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينٌ
الْقَيِّمَةُ ﴿٦﴾

البينة: ٦

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٧﴾

الذاريات: ٥٧

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ
الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٧﴾

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ
رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ﴿٨٠﴾

نبی اسرائیل: ٧٩ - ٨٠

ઈબાદત (નમાઝ)

તમે સર્વ નમાઝોની ખાસ કરીને (વચલી) નમાઝ
(ઝાહર)નું ધ્યાન રાખો અને (અદબ સાથે)
અલ્લાહની તાબેદારીમાં ઉભા રહો.

(અલ — બકરાહ : ૨૩૯)

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى
وَقَوْمُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

البقرة: ૨૩૯

રોઝા (ઉપવાસ)

કુરઆન- મજ્હદના વર્ણન પ્રમાણે ચાંદના મહિના રમઝાન શરીકમાં પરોઢિએથી લઈ સૂર્યાસ્ત સુધી રોઝા પાળવામાં આવે, જે સમય દરમિયાન ખાવાપીવા, પ્રત્યેક યોગ્ય, હલાલ, તેમજ પ્રાકૃતિક અથવા સ્વભાવિક અને ઉપલબ્ધ વસ્તુઓથી દૂર થઈ સંયમ રાખવાની તક મળે છે જેથી ઇન્સાનને રૂહાનીયતના ઉચ્ચ દરજ્જે પહોંચવામાં સરળતા મળે છે. રોઝા પાળનારને અલ્લાહના ઉચ્ચતમ ગુણો, દાનશીલતા, ઉદારતા તથા ધ્યાનભાવનો પરિચય થાય છે, અને રોઝા થકી આ ગુણોને તેમના રોજીંદા જીવનમાં પોતાની મેળે દાખલ થવાનો મોકો મળે છે. રોઝા ઇસ્લામનું ત્રીજું રૂકન છે.

હે ઈમાન લાવનારઓ, રોઝા તમારા માટે ફરજિયાત કરવામાં આવ્યા છે. જેમ તમારી પહેલાંના લોકો માટે ફરજિયાત કરવામાં આવ્યા હતા, કે તમે (તેની સહાયતા વડે બુરાઈઓથી) પોતાનું રક્ષણ કરી શકો.

ગણતરીના અમુક દિવસો (માટે રોઝા) નિયત થયેલાં છે, પરંતુ તમારામાંથી જે માંદા હોય અથવા મુસાફરીમાં હોય તે લોકો બીજા દિવસોમાં નિયત સંખ્યા પૂરી કરી લે અને જે કોઈ રોઝા રાખતા તકલીફ અનુભવતો હોય, તો (તેના માટે બદલાની પદ્ધતિ છે, તે પ્રમાણે) તે કિદ્યા આપે; તે એક મોહતાજને ભોજન કરાવે. (ઉપરાંતમાં) જે કોઈ સ્વેચ્છાએ ભલાઈ કરે તો તેના માટે એહતર છે અને રોઝા તમને બહુજ લાભકર્તા છે, જે તમે એટલું જ જાણતા હોત(અલ-બકરાહ, આ. ૧૮૪-૧૮૫.)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ
كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٥﴾

أَيُّهَا مَعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم
مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ
وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ
مَسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَن
تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٥﴾

البقرة: ١٨٤ - ١٨٥

અલ્લાહની રાહમાં (દાન) ખર્ચ કરવો

મિલકત ઉપર કુસ્આન મજીદે જે કર લગાવ્યો છે તેને 'ઝકાત' કહેવામાં આવે છે. આ શબ્દનો અર્થ 'પવિત્ર કરવું' અને 'વૃદ્ધિ કરવી' છે; જેનો ભાવર્થ આ છે કે મિલકતમાંથી કોમનો હિસ્સો કાઢી બાકી રહેલી મિલકતને પોતાના ઉપયોગમાં લેવી અને કોમના હિસ્સાને કોમની સહાયતાના તથા ઉન્નતિના કામમાં લગાવી દેવો. ઈસ્લામમાં આ રૂકન દ્વારા એક વ્યક્તિ ઉપર બીજી વ્યક્તિ પ્રત્યેની જવાબદારી ઉપર પ્રકાશ નાખવામાં આવ્યો છે અને આ ઈસ્લામનું ચોથું રૂકન છે.

અને નમાઝને કાયમ કરો, અને ઝકાત અદા કરો,
અને મારી બંદગીમાં ઝૂકનારાઓ સાથે ઝૂકો.

(અલ-બકરાહ આ. ૪૪)

માટે તમારા સગાંસ્નેહીઓને, તથા મોહતાજોને તથા મુસાફરોને તેમનો હક્ક આપો. અલ્લાહની ખુશનૂદી ચાહનારાઓ માટે આ જ બેહતર છે અને આ જ લોકો સફળતા પ્રાપ્ત કરનારા છે.

(અલ-રૂમ આ. ૩૯)

અને તેમની મિલકતમાં માગનારાઓ તેમજ મોહતાજોનો પણ હિસ્સો હનો.

(અલ-ઝારીયાત આ. ૨૦)

અને તે લોકો જેમની મિલકતમાં (નિર્ધનનો) હિસ્સો નિમિત્ત થયેલો હોય છે.

જે માગનારાઓ છે અને જે નથી માગતા (તેમનો પણ)

(અલ-મઆરીજ આ. ૨૫-૨૬)

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكُعُوا مَعَ

الرَّكْعَيْنِ ﴿٤٤﴾

البقرة : ૪૪

فَمَا تَذَأَلْفَرَيْنِ حَقَّهُ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ

الْمُقْلِحُونَ ﴿٣٩﴾

الروم :

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾

الذاريات : ૨૦

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٥﴾

لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٦﴾

المعارج : ૨૦ - ૨૬

અલ્લાહની રાહમાં (દાન) ખર્ચ કરવો

સદકો (ખેચરાત) તો માત્ર નિર્ધનો તથા મોહતાજો માટે અને તેની વ્યવસ્થાના કામમાં ચેકઅભલા હોય તેમના માટે હોય છે અને જેમના અંત:કરણનું (દીન પ્રત્યેક સમાધાન કરવાનું હોય, અને ગુલામો (ની આઝાદી) માટે અને તેમના માટે જે (કરજનો) દેવાદાર હોય અને અલ્લાહમાં રાહમાં (ખર્ચ માટે) અને મહેમાનનવાઝી (ના ખર્ચ) માટે છે. આ અલ્લાહનો કાયમ કરેલો નિયમ છે અને અલ્લાહ સર્વ જાણનારો છે, હિકમતવાળો છે.

(અલ-તૌબાહ આ. ૬૦)

હે ઈમાન લાવનારઓ, અમે જે કંઈ આપું છે તેમાંથી ખર્ચ કરો, તે પહેલાં કે તે દિવસ આવી પહોંચે જ્યારે ન કંઈ ખરીદ કરાશે, ન કંઈ વેચાણ, ન કોઈ મિત્રતા કામ આવશે, ન ભલામણ ચાલશે; અને કાફિરો (વાસ્તવમાં) પોતાના ઉપર જ જુલમ કરી રહ્યા છે.

(અલ-બકરાહ આ. ૨૫૫)

અલ્લાહની રાહમાં પોતાનું ધન ખર્ચનારાના (દાનનો) દાખલો અનાજના એવા દાણાનો છે જેનું વાવેતર કરવાથી તેમાંથી સાત ડૂંડા થાય, અને દરેક ડૂંડામાંથી સો દાણા ઉપજે, અને અલ્લાહ જેને ચાહે અનેકગણું વધારીને આપતો રહે છે, અને અલ્લાહ મહાઉદાર છે સર્વ જાણનારો છે.

જે લોકો પોતાનું ધન અલ્લાહની રાહમાં ખર્ચ કરે છે અને બાદમાં એહસાન નથી જતાવતા અથવા કોઈને સતાવતા નથી, તેવા લોકો માટે તેમના રબ પાસે ભલો બદલો છે અને તેમને કોઈ ભય નથી ન તેઓ કદી દુ:ખી થશે. (અલ-બકરાહ. આ. ૨૬૨/૨૬૩)

અને જે લોકો પોતાનું ધન અલ્લાહની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરવા માટે તથા પોતાના અંત:કરણને મજબૂત બનાવવા માટે ખર્ચે છે, તેમનો દાખલો ઊંચાણમાં આવેલા એવા બીચીયા સમાન છે જેના ઉપર મુશબાધાર

إِنَّمَا أَصَدَقْتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ
عَلَيْهَا وَالْمَوْلُفَةَ فُلُوقُهُمْ فِي الرِّقَابِ وَالْعَرَمِينَ
وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ﴿٦٥﴾

التوبة: ૬૦

يَأْتِيهَا الَّذِينَ الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن قَبْلِ
أَنْ يَأْتِي يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفِيعَةٌ
وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٥﴾

البقرة: ૨૫૦

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ
سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلَيْهِ ﴿٦٦﴾

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ
لَا يَتَّبِعُونَ مَا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذَى لَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٦﴾

البقرة: ૨૬૨ - ૨૬૩

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ
مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيْتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ

અલ્લાહની રાહમાં (દાન) ખર્ચ

વર્ષાના લીધે તે બમણું ફળ ઉપજાવે છે અને જો ભારે વર્ષા ન થાય તો હળવા છાંટા (પણ પૂરતા થઈ પડે) અને તમે જે કરો છો તે (સર્વ) અલ્લાહ જોઈ રહ્યો છે.
(અલ-બકરાહ આ. ૨૬૬)

જે લોકો પોતાનું ધન રાત દિન, જાહેરમાં અને છૂપી રીતે (દાન) ખર્ચ કરે છે, તેમનો બદલો તેમના રબ પાસે છે; તેમને કોઈ ભય નથી, ન કોઈ દુઃખ આવશે.
(અલ-બકરાહ આ. ૨૭૫)

યાદ રાખો, તમે તે લોકો છો જેમને અલ્લાહની રાહમાં ખર્ચ કરવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા છે, પરંતુ તમારામાં કેટલાક કંજૂસ છે અને જે કોઈ કંજૂસી કરશે તો તે કેવળ પોતાના જીવ માટે જ કંજૂસી કરશે અને અલ્લાહ તો કોઈનો મોહતાજ નથી, તેમજ અલ્લાહના મોહતાજ છે અને જો તમે પીઠ ફેરવી ચાલ્યા જશો, તો તે તમારી જગ્યાએ બીજી કોમને લાવશે, જે લોકો તમારા જેવા નહિ હોય (સૂરાહ- મુહમ્મદ આ. ૩૯)

جَنَّةٍ يَرْبُوتُ أَصَابُهَا وَأَيْلٌ فَعَانتَ أَكُلَهَا
ضَعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَأَيْلٌ فَطَلَّ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٦﴾

البقرة: ٢٦٦

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٥﴾

البقرة: ٢٧٥

هَذَا أَنْتُمْ هَتُولَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلْ
عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِن
تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا
أَمْثَلَكُمْ ﴿٣٩﴾

محمد: ٣٩

હજ તથા કા'બા, અલ્લાહનું ઘર

કુસ્આન- મજ્હદમાં મુસ્લીમોને પોતાના જીવન દરમિયાન ઓછામાં ઓછા એકવાર બૈયતુલ્લાહ, ખાના કા'બાનો હજ કરવાનો હુકમ આપવામાં આવ્યો છે, તે શર્તે કે તેને આવવા જવાના સક્કરમાં કોઈ પ્રકારની અડચણો ન હોય અને સંપૂર્ણ સલામતીનું વાતાવરણ હોય. હજનું કેન્દ્રીય સ્થાન ખાના કા'બા મક્કામાં આવેલું છે. કુસ્આન મજ્હદના બધાન પ્રમાણે અલ્લાહની બંદગી કરવા માટે સૌથી પહેલું આ ઘર બનાવવામાં આવ્યું હતું. હજનો ઉદ્દેશ દુનિયાભરના વિભિન્ન મુસ્લીમોમાં એકતા તથા માતૃભાવના જાગૃત કરવાનો છે તેમજ તેઓ પોતાના દીની ફરજો પૂરા કરવા ઉપરાંત તેઓ અલ્લાહની સત્તાને પોતાના જીવનના ધ્યેય તરીકે સ્વીકાર કરે.

તે લોકો જે કાફિર છે અને (મુસ્લીમોને) અલ્લાહની શાહથી તથા તે પવિત્ર મસ્જદ (માં જવાથી) રોકે છે, જેમાં (જવા માટે) અમે સૌને સમાન હક આપ્યો છે, પછી તેઓ ત્યાંના રહેવાસી હોય અથવા બહારથી આવનારા હોય, અને જે કોઈ તેમાં અન્યાયપૂર્વક અવળસવળું કરવા મથશે તેને અમે દર્દનાક અજાબનો સ્વાદ ચખાડશું.

અને યાદ કર જ્યારે અમે ઈબ્રાહીમને બૈયતુલ્લાહ (કા'બા)નું સ્થાન બતાવ્યું (અને કહ્યું) 'કોઈ અન્યને મારો શરીક ન ઠરાવજે અને મારા ઘરને તવાક્ક કરનારાઓ, તથા (ઈબ્રાહીમમાં) ઉભા રહેનારાઓ અને સિજ્દો કરનારાઓ માટે પવિત્ર રાખજે.

'અને માનવજાતિમાં હજ માટે એલાન કરી દે. તેઓ તારી પાસે પગપાળા આવશે અને દૂર દેશથી દુબળા ઠાંટો ઉપર સવારી કરતા (પણ) આવશે.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً
الْعَنَافِ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يَرِدْ فِيهِ بِالْحُكْمِ
يُظَلَمِ ظُومَةً مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٦٦﴾

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَاتِ الْبَيْتِ أَنْ لَا
تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهَّرَ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ
وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿٧٧﴾

وَإِذْنَ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَا تُوَكُّلِ رِجَالًا وَعَلَى
كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٧٨﴾

કે અમુક મુકરર દિવસો દરમિયાન (મળનારા) લાભોના તેઓ સાક્ષી અને અને અલ્લાહે જે ચોપગાં અર્પણ કર્યા હોય તેના ઉપર અલ્લાહનું નામ લે, પછી તેમાંથી પોતે ખાઓ અને મુસીબતમાં સપડાએલા મોહતાજને ખવડાવે.

પછી તેઓ પોતાની અસ્વચ્છતાઓને દૂર કરે અને પોતાની માનતાઓ પૂરી કરી (અલ્લાહના) પૂરાતન ધરનો તવાફ કરે. (અલ-હજ આ. ૨૬-૩૦).

તેમાં અનેક સ્પષ્ટ નિશાનીઓ છે જેમાંની એક (નિશાની), ઈબ્રાહીમના ઉભા રહેવાની જગ્યા (મકામે- ઈબ્રાહીમ) છે; અને જે કોઈ તે (હદ)માં દાખલ થઈ જશે તે સલામતી પામશે અને ત્યાં પહોંચવાની શક્તિ રાખનારાઓ માટે અલ્લાહે આ ધરની હજ ફરજિયાત કરી છે અને જે કોઈ ઈન્કાર કરશે તે તે (જાણી લે) કે અલ્લાહ તમામ સર્જનોથી એપરવાહ છે.

(અલ-ઈમરાન. આ. ૯૮)

હજના મહિનાઓ વિશે સૌ જાણે છે, માટે જે પણ હજ કરવાનો ઈરાદો કરે તે (તે યાદ રાખે કે) હજના દિવસોમાં તે કોઈ નિર્લજ્જતા ભર્યા વિષયો, કોઈ ગુનાહ અથવા તકરારોમાં સંડોવાય નહિ અને જે સદાચારો તમે કરશો અલ્લાહ તેને જાણે છે અને (હજના) સફર પૂરતું ભાથું સાથે લઈ લે. બેશક, સૌથી ઉત્તમ ભાથું પરહેઝગારી છે. અને હે મુદ્દિશાળીઓ, મારાથી ડરતા રહો.

(અલ-બકરાહ આ. ૧૯૮)

لِيَشْهَدُوا مَنفَعًا لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي
آيَاتٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَيْهِ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَيْهِيمَةٍ
الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعَمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٣١﴾

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نَدْوَاهُمْ
وَلِيَطُوفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٣٥﴾

الحج: ૨૬ - ૩૦

فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مِّمَّا يُزَيِّرُ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ
ءَامِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ
إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ
الْعَالَمِينَ ﴿١٨﴾

آل عمران: ૧૮

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ
الْحَجَّ فَلَارْفَةَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي
الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ
وَتَكْرَهُدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى
وَأَتَّقُونِ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٩٨﴾

البقرة: ૧૧૮

સમસ્ત માનવજાતિ માટે પવિત્ર સંદેશ

અલ્લાહનો સંદેશ પહોંચાડવાના સમયે એક વાતનું ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે તે સંદેશનો સાંભળનારા ઉપર પ્રભાવ પડવો જોઈએ. સંદેશ પહોંચાડવાનું લક્ષ્ય છે કે સાંભળનારાઓ તે સંદેશને સમજી શકે અને તેના ઉપર અમલ કરી શકે. આ નિયમ તે હુકમોમાં ચોખ્ખો દેખાઈ રહે છે જે મૂસા (અ) તથા હારુન (અ)ને કિસ્સાનના સંબંધમાં આપવામાં આવ્યા હતા કે તેઓ કિસ્સાન સામે કેવી રીતે ઉપસ્થિત થઈ તેને સંદેશો આપે.

અને તે વ્યકિતથી વધુ સારી વાત કોની હશે જે લોકોને અલ્લાહ તરફ ઓલાવે છે, અને નેક કામો કરે છે અને કહે છે 'હું (અલ્લાહની) તાબેદારી કરનારાઓમાંનો છું'.

અને નેકી તથા બદી એક સમાન નથી. તું નેકી વડે બદીને દૂર હટાવી દે, પછી જોઈ લે કે તારી અને જેની વચ્ચે દુશ્મની હતી તે તારે કેવો પાકો મિત્ર બની જાય છે!

પરંતુ આ (ગુણ) માત્ર સબ્ર કરનારાઓનેજ, અને જે અહુ પુશકિસ્મત હોય તેને જ નસીબ થાય છે.

(હા મીમ સજ્દાહ. આ. ૩૪, ૩૫, ૩૬)

(હે રસૂલ) તું લોકોને હિકમત તથા સદૂપદેશ દ્વારા તારા પરવરદિગારની શાહ તરફ ઓલાવ અને તેમની સાથે સુગમ્ય રીતે ચર્ચા કર. બેશક તારે રબ સન્માર્ગથી ભટકી ગયેલાઓને સારી પેઠે જાણે છે અને તેમને પણ જાણે છે જે હિદાયત પામેલા છે.

وَمَنْ أَحْسَنُ فَوَلَّامَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٤﴾

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ

حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾

وَمَا يُلْقِنَهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِنَهَا إِلَّا لَأَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٦﴾ حم السجدة: ૩૬ - ૩૭

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجِدْ لَهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٣٧﴾

અન જે તું (જાલિમોથી) બદલો લેવા ચાહે તો એટલા પૂરનો જ લે જેટલો કે તેમણે તારા ઉપર જુલમ કર્યો હોય (તેટલા પૂરનો જ) પરંતુ જે તું સબ્રથી કામ લે તો ખરેખર સબ્ર કરનારાઓ માટે તે બેહતર છે.

અને (હે રસૂલ) તું સબ્રથી કામ લે. તને સબ્ર અલ્લાહની સહાયતાથી જ સાંપડશે અને તું તેમના માટે અફસોસ ન કર અને તેમની કપટચાલોના કારણે નિરાશ ન થઈશ.

બ્રેશક, અલ્લાહ તે લોકો સાથે છે જે પરહેઝગારો છે અને નિત્ય નેકીઓ કરતા રહે છે.

(અલ-નહલ આ. ૧૨૬ થી ૧૨૯)

અને મુશરિકોમાંથી કોઈ તારી પનાહ માગે તો તેને પનાહ આપજે જેથી તેને અલ્લાહનું કલામ સાંભળવાનું સૌભાગ્ય પ્રાપ્ત થાય. પછી તેને તેના સલામત ઠેકાણે પહોંચાડી દે. કારણ કે આ લોકો જ્ઞાન વગરના છે.

(અલ-તૌબા આ. ૬)

અને જે ખોટા માઅબૂદો(ની પૂજા)નો ત્યાગ કરી અલ્લાહ તરફ જૂકી જાય છે, તેમના માટે ખુશખબરી છે, માટે તું મારાબંદાઓને ખુશખબરી આપી દે.

જે અમારી વાતને સાંભળે છે અને તેમાંથી ને ફરમાનનું સર્વોત્તમ અનુસરણ કરે છે, તે જ લોકો છે જેમને અલ્લાહે હિદાયત આપી છે અને તે જ લોકો છે જે સમજદારી ધરાવનારા છે.

(અલ-ઝૂમર. આ. ૧૮.૧૯)

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ
وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ﴿١٧٦﴾

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ ۗ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿١٧٧﴾

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٧٨﴾

النحل ૧૨૬ - ૧૨૯

وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى
يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿١٧٩﴾

التوبة: ૬

وَالَّذِينَ أَحْتَبُوا الظُّلُمَاتِ ۖ أَنْ يَبَدُّوهُمَا ۖ وَأَنَا بَوَّأُ إِلَى اللَّهِ لَهُمْ
الْبُشْرَىٰ ۖ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٨٠﴾

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ ۗ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿١٨١﴾

الزمر: ૧૮ - ૧૯

સભ્યતા (રીતભાત) નીતિનિયમ

કુરઆન મજીદ ગિંદગીમાં પ્રવૃત્ત રહેવાની તાલીમ આપે છે, ગિંદગીનો અંત આણવાની કે તેને પાછું ઠેલવાની પ્રેરણા નથી આપતું. ઈસ્લામ સંસારન્યાસ અને સંન્યાસ અથવા કડકરી અપનાવવાની સલાહ નથી આપતો, તે તો પવિત્ર જીવન વ્યતિત કરવા અને અલ્લાહે ઈન્સાનને આપેલી તંદુરસ્તી, ઈલ્મ માલદૌલત વગેરે નેઅમતોનો ઉત્તમ ઉપયોગ કરી જીવનના ઉચ્ચતમ મક્સદને પ્રાપ્ત કરવાનો આદેશ આપે છે. આ સીધી અને સરળ વિચારસરણીના આધાર ઉપર કુરઆન- મજીદે નીતિનિયમ તથા રૂઢાની વિકાસમાં પ્રગતિશીલ થવા માટે બહુજ સ્પષ્ટ આદેશો આપ્યા છે જેનો હેતુ માત્ર એટલો જ છે કે ઈન્સાન પોતાની યોગ્યતા તથા અનુકૂળ શક્તિઓ દ્વારા પોતે પણ લાભ ઉઠાવે અને અન્ય લોકોને પણ લાભકર્તા નીવડે.

ખરેખર, તમામ મોમિનો ભાઈભાઈ છે. માટે ભાઈઓ વચ્ચે સમાધાન કરાવો અને અલ્લાહથી ડરતા રહો કે જેથી તમારા ઉપર રહેમ કરવામાં આવે.

હે ઈમાન લાવનારાઓ, કોઈ એક કોમે બીજી કોમનું હાસ્ય ન ઉડાવવું જોઈએ, કે કદાચ તેઓ તેમનાથી બેહતર હોય, ન તો સ્ત્રીઓ બીજી સ્ત્રીઓનું હાસ્ય ઉડાવે, કદાચ તેણીઓ તેમનાથી બેહતર હોય; અને પરસ્પર મેણાતાના ન માયે, ન એકબીજાને ઉપનામોથી બોલાવો. ઈમાન લાવ્યા પછી આવું કરવું અસભ્યતા છે; માટે જે તૌઆહ નહીં કરે તેઓ જાલિમ છે.

હે ઈમાન લાવનારાઓ, ખોટા તર્કવિતર્કોથી અચો, કારણ કે ઘણા તર્કો પાપનું મૂળ છે અને કોઈની અંગત આબતોની ખોદણી ન કરો, ન એકબીજાની પીઠ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوِيكُمْ وَأَتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١١﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن
يَكُونُوا أَحْسَبًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا
مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّغَابِ
بِسْمِ الْأَسْمِ الْفُسُوقِ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٢﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا يَجْتَسَبُوا وَلَا يَعْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا

પાછળ નિંદા કરે. શું તમારામાંનો કોઈ પોતાના મરણ પામેલા ભાઈનું માંસ ખાવું પસંદ કરશે? બેશક તેવું કરવાથી તમને નફરત થશે અને અલ્લાહથી ડરતા રહેા, ખરેખર અલ્લાહ તૌબાહ કબૂલ કરનારો છે, દયાળુ છે.

(અલ-હુજુરાત આ. ૧૧,૧૨,૧૩)

અને તમે અલ્લાહની ંદગી કરો અને અન્યને તેનો શરીક ન કરાવો અને માતાપિતા તથા નિકટના સગાંઓ, અને યતીમો અને મોહતાબ્ત, અને સગાં પાડોશી અને અજાણ્યા પાડોશી, તેમજ તમારી સાથે રહેનારા; અને મુસાફરો અને જે તમારા જમણા હાથને આધીન છે, તે સૌના સાથે સદવર્તન કરો. બેશક અલ્લાહ ઘમંડીઓ (તથા) બહાઈખોરોને પસંદ નથી કરતો.

જે પોને કંઠૂસી કરે છે અને બીજાને કંઠૂસી કરવાની શિખામણ આપતા રહે છે, અને જે અલ્લાહ પોતાની કૃપામાંથી તેમને આપ્યું છે તેને છુપાવે છે, એવા નાફરમાંનો માટે અમે અપમાનજનક અજાબ તૈયાર કરી રાખ્યો છે.

અને જે લોકો પોતાનું ધન લોકોને દેખાડવા માટે ખર્ચ કરે છે અને તેઓ ન તો અલ્લાહ ઉપર ઈમાન રાખે છે ન તો આવનારા અંતિમ દિવસ ઉપર, અને જેનો સાથી શયતાન હોય તો તે કેટલો ખૂચે સાથી છે!

(અલ-નિસા' આ. ૩૭,૩૮,૩૯)

નિ:સંદેહ અલ્લાહ અદલ તથા એહસાન સાથે સગાંસ્નેહીઓની સહાયતા કરવાનો આદેશ આપે છે. અને એહયાઈ તથા બદકારીઓ અને હદ બહાર જવાની મનાઈ કરે છે. તે તમને શિખામણ આપે છે કે કદાચ તમે ઓધ ગ્રહણ કરો.

અને અલ્લાહ સાથે કરેલા કરારોને પૂરા કરો અને સોગંદ લીધા પછી તેને તોડો નહીં જ્યારે તમે અલ્લાહને તમારો જામીન બનાવ્યો હોય, બેશક, અલ્લાહ તમારા કામોથી સારી પેઠે માહિતગાર છે.

أَيُّبُ أَحَدِكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا
فَكَرِهْتُمُوهُ وَالْقَوْلُ لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾

الحجرات: ١١ - ١٣

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا
وَيَالِ الَّذِينَ إِحْسَنَّا وَبِذَى الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى
وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ
الْجُنْبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ
السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا
يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا ﴿٣٧﴾
الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبَخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَاءً آتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُهِينًا ﴿٣٨﴾

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا
يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ
الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا ﴿٣٩﴾

النساء: ٣٧ - ٣٩

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي
الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١١﴾
وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا
الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ
عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾

અને તેના જેવા ન બનો જે પોતાના હાથે જ કાંતેલા સૂતરને મજબૂત રીતે વણી લીધા પછી તેના કટકે કટકા કરી નાખે, તેમજ તમારા સોગંદને એકબીજાને છેતરવાનું સાધન ન બનાવો, કે જેથી એક વર્ગને બીજા વર્ગ ઉપર અધિકાર જમાવવાની તક મળે. બેશક, અલ્લાહ તમને આવી રીતોથી અજમાવે છે અને કયામતના દિવસે તે બધી હકીકત ખોલી દેશે, જેમાં તમે મતભેદ કરતા હતા. (અલ-નહલ ૯૧, ૯૨, ૯૩.)

હે ઈમાનવાળાઓ તમે સંપૂર્ણ રીતે ન્યાય ઉપર કાયમ રહો અને અલ્લાહની ખાતર સાક્ષી આપનારા બનો, પછી ભલે તે સાક્ષી તમારા પોતાની (વિરુદ્ધમાં) હોય, અથવા તમારા માતા-પિતા અથવા નજીકના સગાંઓના, અથવા (જેવા પક્ષકરોના) જે ધનવાન હોય કે નિર્ધન, અલ્લાહ સર્વનું ભલું ઈચ્છનારો છે. માટે તમારી મનોકામનાઓને આધીન ન થશો, તે જતમે ન્યાયપૂર્વક વર્તી શકશો અને જે તમે (સત્યને) છુપાવશો અને ટાળટોળ કરશો તે, જાણી લો કે તમે જે કરી રહ્યા છો, તેને અલ્લાહ ખૂબ જાણે છે.

(અલ-નિસા' આ. ૧૩૬)

અલ્લાહ ભૂરી વાતને જાહેર કરવાનું પસંદ નથી કરતો. સિવાય કે (તેના તરફથી એવું થાય) જેના ઉપર જુલમ થયો હોય. બેશક અલ્લાહ સર્વ સાબળનારો છે, સર્વ જાણનારો છે.

તમે કોઈ પણ ભવાઈનું કામ જાહેરમાં કરો કે છુપાવીને કરો અથવા કોઈનો દોષ માફ કરી દો, તે અલ્લાહ ખરેખર માફી આપનારો છે, સર્વશક્તિમાન છે. (અલ-નિસા' આ. ૧૪૯-૧૫૦)

હે ઈમાનવાળાઓ, અલ્લાહ ખાતર ન્યાયપૂર્વક સાક્ષી આપવા માટે મક્કમ રહો અને કોઈ કોમી દુશ્મની તમને બેઈન-સાફી કરવા માટે મજબૂર ન કરી દે. તમે ન્યાયથી વર્તો, જે (કર્મ) પરહેઝગારીની બહુજ નજીક છે. માટે અલ્લાહથી ડરના રહો, બેશક તમે જે કરો છો તેનાથી અલ્લાહ માહિતગાર છે.

(અલ-માએદાહ આ. ૯)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَفَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ
أَنْكَبَتْ لَأْتَّخِذُوتَ أَيْمُنَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ
تَكُونَ أُمَّةً هِيَ أَرْبَى مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يُلْوَكُمْ
اللَّهُ يَهَىٰ وَلَيَبِينَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ ﴿١٣٦﴾

النحل: ૧૧ - ૧૩

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ
لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِن
يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا
الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِن تَلَوْا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٧﴾

النساء: ૧૩૬

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوِّءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ
وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٤﴾

إِنْ تَبُدُّوْا خَيْرًا أَوْ تَخْفَوْهُ أَوْ تَعْفُوا عَن سُوِّءٍ فَإِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفْوًا قَدِيرًا ﴿١٥٠﴾

النساء: ૧૪૯ - ૧૫૦

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ
بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ
أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا
اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١﴾

જે લોકો ઈમાન લાવ્યા છે અને તેમણે નેક કામો કર્યા છે તેમની સાથે અલ્લાહે ક્ષમાનો વાયદો કર્યો છે અને તેમના માટે મહાન બદલો પણ છે.

અને જે લોકોએ કુફ્રુ કર્યું તથા અમારી આપતોને ખાટી ઠરાવી, તે લોકો જહનનમમાં જનારા છે.

(અલ-માએદાહ આ. ૧૦-૧૧)

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ

أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٦﴾

المائدة: ٩ - ١١

અને તમે તમારી સંતાનને ગરીબીના ભયથી મારી ન નાખો. તે અમે જ છીએ જે તેમને રિઝક પૂરું પાડીએ છીએ. અને તમને પણ, બેશક, તેમની હત્યા કરવી એક મોટું પાપ છે.

અને વ્યાભિચારની નિકટમાં ન જાઓ બેશક તે એક ખુલ્લે ખુલ્લી બેશરમીનો અને બદીનો રસ્તો છે.

અલ્લાહે જે જીવની હત્યા કરવાનું હરામ ઠરાવ્યું છે તેની હત્યા ન કરો, સિવાય કે ઈન્સાફના ખાતર હોય. અને જો કોઈ નાહક માર્યો જાય તો અમે તેના વારસદારને (બદલાના દાવાનો) હક્ક આપ્યો છે. પરંતુ તે કતલ (ના બદલા)ની મુકરર હદોની બહાર ન જાય, કારણ કે (કાયદો) તેની મદદમાં છે.

અને તમે યતીમોની મિલકત પાસે ન જાઓ. સિવાય કે વ્યવસ્થાપૂર્વક, જ્યાં સુધી તેઓ યુવાવસ્થાએ પહોંચી જાય અને પોતાની જવાબદારીઓ નિભાવવા લાયક બને. બેશક, જવાબદારીઓ વિશે પૂછપરછ કરવામાં આવશે.

અને માપમાં પૂરેપૂરું આપો અને ખરાં ત્રાજવા વડે તોલ કરો, અંજામની દ્રષ્ટિએ આ જ બેહતર છે.

જે વાતનું તને જ્ઞાન ન હોય, તેની પાછળ ન ચાલજે, બેશક કાન અથવા આંખ તથા દિલ, સર્વ પાસેથી પૂરો હિસાબ લેવામાં આવશે.

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ مَن تَرْزُقُهُمْ وَإِنَّا كَرِيمٌ
إِن قَتَلْتُمُوهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا ﴿٣٧﴾

وَلَا تَقْرَبُوا الرِّيحَ إِنِّي لَأَنظُرُهَا إِنَّمَا كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٣٨﴾

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ
مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِف
فِي الْقَتْلِ إِنِّي لَأَنظُرُهَا كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٩﴾

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ﴿٤٠﴾

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَسْبَغَ الْمُسْتَقِيمَ
ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٤١﴾

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٤٢﴾

અને ધરતી ઉપર અહંકારથી ન ચાલ. કારણ કે તેમ કરવાથી તું ન તો ધરતીને કાળી શકે છે ન તો પહાડોની ઊંચાણો સુધી પહોંચી શકે છે.

આ સર્વની બૂરાઈ તારા પાલનહારની નજરમાં ના પસંદ છે. (બની-ઈસરાઈલ આ. ૩૨ થી ૩૯)

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٨﴾

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٩﴾

بنی اسرائیل: ૩૨ - ૩૯

ઇસ્લામની આર્થિક વ્યવસ્થા

ઇસ્લામમાં આર્થિક વ્યવસ્થાતંત્રના મૂળ સિદ્ધાંત પ્રમાણે પ્રત્યેક વસ્તુ ઉપર અલ્લાહનો અધિકાર છે અને સૌનો તે જ માલિક છે. જે કે દરેક વ્યક્તિને કોઈ વસ્તુ મેળવવાની આઝાદી અને તે વસ્તુનો માલિક હોવાનો હક્ક તથા તેની વ્યવસ્થા કરવાના અધિકારને ઇસ્લામ સ્વીકાર કરે છે, તેમજ પૂર્ણ રૂપમાં તે અધિકારની રક્ષા પણ કરે છે, પરંતુ આ આર્થિક પરંપરા સદવ્યવહાર તથા પરહેઝામીના નિયમો ઉપર આધારિત છે. જેવી રીતે આ પરંપરાને એક કાયદાનું રૂપ આપવામાં આવ્યું છે, તેવી જ રીતે તેના મોટા ભાગમાંથી સમસ્ત માનવજાતિ માટે પરહેઝામીના તથા રૂહાની લાભો ઉપલબ્ધ કરવાનો હેતુ છે જે ઇન્સાન ખૂદ મેહનત દ્વારા જ તેનો લાભ ઉઠાવી શકે છે.

અને (યાદ કર) જ્યારે અમે ફરિશ્તાઓને કહ્યું 'આદમને સિજ્દો કરો,' અને સૌએ સિજ્દો કર્યો સિવાય ઈબ્લીસે, તેણે ઈન્કાર કર્યો.

પછી અમે કહ્યું 'હે આદમ, આ તારો અને તારા સાથીઓનો દુશ્મન છે. માટે તમને જન્મતમાંથી બહાર કાઢવાની તક તેને આપશો નહીં, નહીંતર તમે મુસીબતમાં પડી જશો.'

બ્રેશક, અહિં (જન્મતમાં) ન તું ભૂખ્યો રહીશ, ન તો નવસ્રો રહીશ.

અને ન તું તરસ્યો રહીશ, ન તડકો વેઠીશ.

(તાહા- આ. ૧૧૭ થી ૧૨૦)

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٧﴾

فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا تَخْرُجَنَّكَ

مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٨﴾

إِنَّ لَكَ أَلًا يَجُوعُ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿١١٩﴾

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْبَى ﴿١٢૦﴾

૧૨૦ - ૧૧૭ ૫

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا

અને તમે અંદરેઅંદર એકબીજાની મિલકત કપટથી પચાવી ન પાડો અને સનાધીશો સામે તેમાંથી

(૩૧૧) ન આપો કે તમે જાણી જાણીને બીજાની મિલકત અયોગ્ય રીતે ખાઈ શકો.
(અલ-બકરાહ. આ. ૧૮૮)

હે ઈમાનદારો, તમે અયોગ્ય રીતે એકબીજાની મિલકત ન દબાવી જાઓ સિવાય કે તમે પારસ્પરિક સમજુતીથી વ્યવહાર કરો અને તમે સ્વહસ્તે પોતાનો સર્વનાશ ન કરો. બેશક, અલ્લાહ તમારા ઉપર રહેમ કરનારો છે.
(અલ-નિસા' આ. ૩૦)

يَهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ
أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾

البقرة: ١٨٩

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا
أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَطْلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
مِجْرَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٣٠﴾

النساء: ٣٠

જિંહાદ અલ્લાહની શહમાં પ્રયત્નશીલ રહેવું

જિંહાદનો અર્થ છે કે અલ્લાહની શહમાં પોતાની મનોકામના વિરુદ્ધ સતત પ્રયત્નશીલ રહેવું. જિંહાદના ત્રણ રૂપો છે.

પહેલું, દુશ્મનો સામે લડવું

બીજું, શયતાન સામે લડવું (બદકારીઓનો વાણી, તથા વર્તન દ્વારા તેનો વિરોધ કરવો)

ત્રીજું, પોતાની મનોકામના તથા માનસિક નબળાઈઓ સામે લડવું.

પવિત્ર કુરઆન- મજીદે ફરમાવ્યું છે કે જ્યારે દુશ્મને સામે લડાઈનો આરંભ થાય તો જેટલી બની શકે એછી જાન તથા માલની ખુવારી થાય અને જેટલું બને તેટલું જલ્દી જંગનો અંત આણવો જોઈએ.

જેમના સામે અકારણે જંગ કરવામાં આવી છે તેમને લડવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે કારણ કે તેમની સાથે જૂલમ થયો છે, બેશક અલ્લાહ તેમની મદદ કરવાનું સામર્થ્ય રાખે છે.

તેમને પોતાના ઘરેમાંથી માત્ર એજ કારણે હાંકી કાઢવામાં આવ્યા હતા કે તેમણે કહ્યું 'અમારો પાલનહાર અલ્લાહ છે.' અને જે અલ્લાહ લોકોનો બીજાઓ દ્વારા પરભવ ન કરતો રહે તો, મઠો તથા દેવળો અને અન્ય ઈબાદતગાહો અને મસ્જીદો, જેમાં અલ્લાહનું નામ લેવામાં આવે છે તે સર્વ તેડી ના ખવામાં આવ્યા હોત, અને તેને અલ્લાહ અવશ્ય મદદ કરશે. જે અલ્લાહની મદદ કરે છે; બેશક અલ્લાહ બેહદ શકિતશાળી છે. (અલ-હજ, આ. ૪૦, ૪૧.)

અલ્લાહ તમને તે લોકો સાથે ભલાઈ તથા ન્યાયનો વહેવાર કરવાથી નથી રોકતો જે લોકો તમારા દીનના

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِن لِّلَّهِ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٤٠﴾

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفُتِنَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

الحج : ૪૦ - ૪૧

لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الدِّينِ لَمْ يُقْبَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ

કારણે તમારી સાથે નથી લડ્યા અને તમને ઘરોમાંથી નથી હાંકી કાઢ્યાં, બેશક અલ્લાહ ન્યાય કરનારાઓને પસંદ કરે છે.

અલ્લાહ તમને કેવળ એવાજ લોકોની સાથે દોસ્તી કરવાથી મનાઈ કરી છે, જે લોકો તમારા દીનના (મતબેદના) કારણે તમારી સાથે લડ્યા, અને તમને તમારા ઘરોમાંથી હાંકી કાઢ્યાં, અને તમને હાંકીકાઢનારાઓની મદદ કરી અને જે કોઈ આવા લોકોની દોસ્તી રાખે છે તેઓ અલિમ છે.

(અલ-મુમ્તહિનહ) આ. ૮, ૧૦)

હે મોમિનો, શું હું તમને એક એવો વેપાર બતાવું જે તમને પીડાદાયક અઝાબથી બચાવી લે?

કે તમે અલ્લાહ તથા તેના રસૂલ ઉપર ઈમાન લાવો અને પોતાની જાનો માલ સાથે તેની રાહમાં જીહાદ કરો, જે તમે સમજો તે આ તમારા માટે બેહતર છે.

(અલ-સફફ આ. ૧૧, ૧૨)

અને જે લોકો અમારી રાહોમાં શ્રમ ઉઠાવશે અમે તેમને અમારી રાહો ઉપર ચાલવાની શક્તિ અર્પણ કરશું, બેશક, અલ્લાહ નેકી કરનારાઓ સાથે છે.

(અલ-અનકબુન આ. ૭૦)

જે લોકો ઈમાન લાવ્યા અને તેમણે હિજરત કરી કરી અલ્લાહની રાહમાં પોતાના માલ તથા જાન સહિત જેહાદ કર્યો, તેઓ અલ્લાહની દ્રષ્ટિમાં બેહદ ઉચ્ચતર રૂતબો પામ્યા છે અને આ જ લોકો સફળતા પ્રાપ્ત કરનારા છે.

બેશક અલ્લાહ મોમિનો પાસેથી તેમના પ્રાણ અને તેમની મિલકતો જન્નતનાં બદલામાં ખરીદી લીધાં છે, જે તેમને અવશ્ય મળશે જ. (અને) જે અલ્લાહની રાહમાં લડે, અને મારે અથવા માર્યા જાય તો (તેમને) અપાએલું વચન પૂરું કરવાનું (તેણે) તૈયાર અને ઈન્જીલ અને કુરઆનમાં પોતાના માથે લીધું છે. અને પોતાના વાયદાનો વફાદાર અલ્લાહથી વધુ બીજો કોણ

يُخْرِجُكُمْ مِنْ دِينِكُمْ أَنْ تَبْرُوهُمْ وَتَقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمَقْسِطِينَ ﴿٦١﴾

إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِينِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٥﴾

المتحنة: ૧ - ૧૦

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَذُكُم عَلَىٰ تَحْرِيقِ نُجُجِكُمْ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ ﴿٦٦﴾

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾

الصف: ૧૧ - ૧૨

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٠﴾

العنكبوت: ૭૦

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمَ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

التوبة: ૨૦

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا

થઈ શકે છે? માટે તેની સાથે કસ્બા સોદાથી ખુશ થાઓ; અને આ જ એક ભવ્ય સફળતા છે.
(અલ તૌબાહ. આ. ૨૦, ૧૧૧)

فِ التَّوْبَةِ وَالْإِنجِيلِ وَالْفُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِعَهْدِهِ مِنْكُمْ فَأَسْتَبْشِرُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ
الَّتِي كُنتُمْ تُبْغُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ ذَكِيمٌ ﴿١١١﴾

التوبة: ۱۱۱

મોમિનોમાંથી જે (ધરમાં) બેસી રહેનાર છે સિવાય કે જે અશક્ત છે, અને તે લોકો જે પોતાના ધન તથા જાન વડે અલ્લાહની રાહમાં જિજ્ઞાસુ કરે છે, બંને એક સરખા નથી. અલ્લાહે (ધરમાં) બેસી રહેનાર ઉપર પોતાના જાન તથા માલ વડે જે જિજ્ઞાસુ કરે છે, તેમને શ્રેષ્ઠતા આપી છે. જે કે અલ્લાહે પ્રત્યેકને ભલાઈનું વચન આપ્યું છે. અને જિજ્ઞાસુ કરનારઓને અલ્લાહે બેસી રહેનારઓ ઉપર ભવ્ય બદલા વડે શ્રેષ્ઠતા આપી છે.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ
اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ
دَرَجَةً ۗ وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ
عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٦﴾

النساء: ૧૧૬

અલ — નિસા આ: ૮૬

ઈમાન લાવનારાઓનું ચારિત્ર્ય તથા ગુણો

પવિત્ર કુસ્માન- મજીદે અલ્લાહ ઉપર યકીન લાવવાની આવશ્યકતા ઉપર બહુજગ્યા મૂક્યો છે અને અલ્લાહની સત્તાને સત્ય સ્વીકાર કરવાની નસીહત આપી છે; અને અલ્લાહ પોતાના કલામને વહી દ્વારા ઉતારે છે તે હકીકત તરફ પણ ધ્યાન દોરે છે. જે અલ્લાહ પોતાના ગુણોને પોતાના નબી, રસૂલ, નેક રૂહો તથા અન્ય મોમિન બંદાઓ ઉપર પ્રગટ કરવું બંધ કરી દે તેના ઉપર ચખવામાં આવતા વિશ્વાસ તથા યકીનનો અંત આવી જાય. માટે જ્યાં સુધી માનવપ્રાણીનો વંશ ચાલતો રહેશે ત્યાં સુધી અલ્લાહની વહીનો કમ માનવપ્રાણી ઉપર કાયમ ચાલુ રહેશે.

અને રહેમાન (અલ્લાહ)ના બંદાઓ ઝમિન ઉપર બેહદ અદબથી ચાલે છે અને જ્યારે નાદાનો તેમને સંબોધે છે ત્યારે તેઓ તેમને સલામ કહે છે

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا
وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿٢٨﴾

અને જે લોકો પોતાના પરવરદિઆર સમક્ષ રાતભર ઉભા રહે છે અને સિજદામાં પડ્યા રહે છે,

وَالَّذِينَ يَسْتَوُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿٢٩﴾

અને જે લોકો (દુઆ કરી) કહે છે, 'હે અમારા પરવરદિઆર, દોઝખના અઝાબને તું અમારા ઉપરથી હટાવી દે, ખરેજ તેનો અઝાબ એક દુખ:દાયક યાતના છે.'

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ
إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٣٠﴾

'બેશક, આસરો લેવા માટે તે બેહદ અધમ ઠેકાણું છે'.

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٣١﴾

ઈમાન લાવનારાઓનું ચારિત્ર્ય તથા ગુણો

અને તે લોકો ખર્ચ કરવામાં ઉડાઉ નથી, અને કંજૂસ પણ નથી, પરંતુ મ્હમસર હોય છે;

(અલ-કૂરકાન. આ. ૬૪ થી ૬૮.)

અને તે લોકો એવા હોય છે કે જે અલ્લાહ સિવાય અન્ય માઅબૂદોને નથી પુકારતા, ન તો જેની મનાઈ કરવામાં આવી હોય તેને કતલ કરે છે, સિવાય કે તે ન્યાયના આધારે હોય, અને વ્યભિચાર નથી કરતા; પરંતુ જે આવા કામો કરે છે, તેઓ ગુનાહોની સજામાં સપડાઈ જશે.

કયામતના દિવસે તેનો અઝાબ બમણો હશે અને તે અપમાનિત દશામાં પડ્યો રહેશે.

સિવાય તે લોકો જે તૌબાહ કરી ઈમાન લાવે અને નેક કામો કરે; તે એવા લોકોના (પહેલાંના) ગુનાહોને અલ્લાહ નેકીઓમાં ફેરવી દેશે અને અલ્લાહ બેહદ કામાવંત છે, દયાળુ છે.

અને જે લોકો તૌબાહ કરી નેકીઓ કરે છે તો તેઓ જ ખરેખર અલ્લાહ તરફ ઝુકનારા છે;

અને જે ખોટી સાક્ષી નથી પુરતા અને બેહુદા વસ્તુઓ પાસેથી પોતાની માનમર્યાદા જાળવીને પસાર થાય છે;

અને તે લોકો (પણ) જેમને તેમના પાલનહારની આયતોની યાદી આપવામાં આવે છે, તો તેઓ આંધળા અને બહેરા નથી બની જતા;

અને તે લોકો (પણ) જે કહે છે 'હે અમારા પર વરદિગાર, અમારી આંખોને ઠંડક આપે તેવી પત્નીઓ અને સંતાન અમને અર્પણ કર અને અમને પરહેઝગારો માટે એક મિસાલ બનાવી દે.

આ તે લોકો છે જેમને ઉચ્ચસ્થાનો પ્રાપ્ત થશે કારણ કે તેઓ ધૈર્યશીલ હતા. (તથા) દુઆ સલામ સાથે તેમનું સ્વાગત કરવામાં આવશે,

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ
بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿٦٨﴾

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٩﴾

يُضْحِكُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ
مُهَانًا ﴿٧٠﴾

إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
فَأُولَٰئِكَ يبدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧١﴾

وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ
مَتَابًا ﴿٧٢﴾

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٣﴾

وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يُخْرِجُوا
عَلَيْهَا صَمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٤﴾

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَرْوَاحِنَا
وَدَّرِيئِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لِمُنْفِقِينَ
إِمَامًا ﴿٧٥﴾

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا
وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٦﴾

જ્યાં તેઓ સદાય રહેશે, તે બેહદ ઉમદા આરામગાહ છે તેમજ સદાય રહેવાનું ઠેકાણું છે.

(હે રસૂલ) તું તેમને કહી દે જે તમે દુઆઓ ન કરતા રહ્યા હોત તો મારા પાલનહારને તમારી કોઈ પરવાહ ન હતી બેશક, તમે (સચ્ચાઈને) જૂઠલાઓ છે, માટે હવે (અજાબ) તમને વિટળાઈ વળશે.
(અલ-કુરકાન આ. ૬૯ થી ૭૮)

બેશક, (તે) મોમિનોને સફળતા પ્રાપ્ત થાય છે,

જે પોતાની નમાઝોમાં વિનમ્રતા અપનાવે છે,

અને જે નિરર્થક વાતોથી બચતા રહે છે,

અને જે (નિયમિત) ઝકાત આપે છે,

અને જે પોતાની શરમગાહોનું સ્નાણ કરે છે —

સિવાય પોતાની પત્નીઓથી અથવા

જે તેમના જમણા હાથને આધીન છે તેમનાથી, જેના માટે તેઓ દોષપાત્ર ગણાશે નહિ,

અને જે તેનાથી વધુ (આશાઓ) ચાખનારા છે, તેઓ હદ બહાર જનારા છે —

અને તે લોકો જે પોતાની અમાનતો તથા પોતાના કરારોની બાબતમાં સાવધ રહે છે,

અને જે લોકો પોતાની નમાઝોની કાળજી રાખે છે.

આ જ લોકો (ખરા) વારસદારો છે,

જે ફિરદૌસના વારસદાર છે, જેમાં તેઓ સદા રહેનારા છે. (અલ-મોમિનૂન આ. ૨ થી ૧૨)

﴿۷۷﴾ فِيهَا حَسَنَاتٌ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

﴿۷۸﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دَعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ

﴿۷۹﴾ سَوْفَ يَكُونُ لَكُمْ لِرَأْمًا

الفرقان: ૧૧ - ૧૪

﴿۸۰﴾ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

﴿۸۱﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ

﴿۸۲﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

﴿۸۳﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ

﴿۸۴﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزُوجِهِمْ حَافِظُونَ

﴿۸۵﴾ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ

﴿۸۶﴾ غَيْرٌ مُلْتَمِسِينَ

﴿۸۷﴾ فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

﴿۸۸﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

﴿۸۹﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

﴿۹૦﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ

﴿૯૧﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

المؤمنون: ૨ - ૧૨

સ્ત્રી અને પુરુષના સમાન હક્કો

ઇસ્લામના ઉદય પહેલાં સમાજમાં સ્ત્રીઓને કોઈ નિશ્ચિત અધિકારો ન હતા. માત્ર ઇસ્લામજ એક એવો મઝહબ છે જેમાં પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં આદેશો દ્વારા સ્ત્રીઓના અધિકારની પૂર્ણ રૂપમાં રક્ષા કરવામાં આવી છે, અને સાધારણ રીતે જીવનમાં રૂહાની તથા દીની ક્ષેત્રમાં સ્ત્રીઓને પુરુષો સમાન અધિકાર પ્રાપ્ત છે. સ્ત્રીઓ સ્વતંત્ર રહી પોતાના અધિકારોનો પૂર્ણ રૂપમાં લાભ લઈ શકે છે, તે અધિકારો તથા તેમના કર્તવ્યને ઇસ્લામી શરીયતનો એક મહત્વના અંગ તરીકે માન્ય રાખવામાં આવ્યો છે.

જે કોઈ મોમિન હોય અને સદાચારો કરે, ભલે તે પુરુષ હોય કે સ્ત્રી હોય, નિઃસંદેહ અમે તેને પવિત્ર જિંદગી અર્પણ કરશું; અને ખરેખર તેમના કર્મો અનુસાર તેમને સાચો બદલો આપશું.

(અલ-નહલ. ૯૮)

પરંતુ જે નેકીઓ કરશે, પછી ભલે તે પુરુષ હોય અથવા સ્ત્રી હોય, અને મોમિન હોય, તે ને જન્નતમાં દાખલ થશે, અને તેમના ઉપર લેશ માત્ર પણ જુલમ નહીં થાય. (અલ-નિસા' આ. ૧૨૫)

એશક, મુસ્લીમ પુરુષો તથા મુસ્લીમ સ્ત્રીઓ, અને ફરમાંબરદાર પુરુષો તથા ફરમાંબરદાર સ્ત્રીઓ અને સાચું બોલનારા પુરુષો તથા સાચું બોલનારી સ્ત્રીઓ, અને ધૈર્યશીલ પુરુષો તથા ધૈર્યશીલ સ્ત્રીઓ અને નમ્ર પુરુષો તથા નમ્ર સ્ત્રીઓ, અને ખૈરાત આપનારા પુરુષો તથા ખૈરાત આપનારી સ્ત્રીઓ, અને રોઝેદાર પુરુષો અને રોઝેદાર સ્ત્રીઓ, અને પોતાના શરમગાહોની રક્ષા કરનારા પુરુષો અને શરમગાહોની રક્ષા કરનારી સ્ત્રીઓ

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَلَنَجْزِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾

النحل: ૧૧

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ
أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا
يُظَلَّمُونَ فِيهَا شَيْئًا ﴿٦٥﴾ النساء: ૧૨૦

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنِينَ وَالْقَنِينَ وَالصَّادِقِينَ
وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَشِيعِينَ
وَالْخَشِيعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ

અને અલ્લાહને યાદ કરનારા પુરુષો અને અલ્લાહને યાદ કરનારી સ્ત્રીઓ માટે, અલ્લાહે ક્ષમા તથા મહાન બદલો તૈયાર કરી રાખ્યો છે.

(અલ-અહઝાબ આ. ૩૬)

જે બદીના કામો કરશે તેને એટલા પૂરતો જ બદલો મળશે પરંતુ જે નેકીના કામો કરશે, ભલે તે પુરુષ હોય કે સ્ત્રી હોય, પણ મોમિન હશે, તો તેઓ જન્મતમાં દાખલ થશે. અને તેમને ત્યાં બેહિસાબ રિઝક આપવામાં આવશે.

(અલ-મોમિન. આ. ૪૧)

અને તલાક મેળવનારી સ્ત્રી ત્રણ રજ્જેદર્શન (હઅેઝ) સુધી (બીજા નિકાહ કરવાથી) થોભી જાય, અને તેણીઓના ગર્ભાશયોમાં જે પોષણ લઈ રહ્યું છે તેને છુપાવવું તેમના માટે યોગ્ય નથી, જે તેમને અલ્લાહ તથા આખરતના દિવસ ઉપર યકીન હોય તો. અને (તલાકની) નિશ્ચિત મુદત પૂરી થયાપહેલાં તેણીઓને (ભલાઈપૂર્વક) પાછી રાખી લેવાનો પતિઓને વધારે હકક છે, તે શરતે કે તેઓ સમાધાન કરવા ચાહતા હોય. અને તેણીઓને પણ તેમના ઉપર તેટલોજ અધિકાર છે. બેશક અલ્લાહ સર્વ સમર્થ છે, હિકમતવાળો છે.

જે વાર તલાક (નું ઉચ્ચારણ કર્યા) પછી તેણીઓને ભલાઈપૂર્વક પાછી રાખી લો અથવા તેણીઓને વ્યવસ્થાપૂર્વક વિદાય કરો, અને તમે પહેલાં તેણીઓને જે કંઈ આપી ચૂક્યા હો તે પાછું લઈ લેવું તમારા માટે યોગ્ય નથી સિવાય કે જે બન્નેને અલ્લાહની ઠરાવેલી મર્યાદા ઉપર કાયમ રહેવાનું અશક્ય લાગતું હોય. જે તેમને ડર હોય કે તેઓ બન્ને અલ્લાહની (ઠરાવેલી) મર્યાદાઓ ઉપર કાયમ નહિં રહી શકે તો જે સ્ત્રી કંઈ બદલો આપી પોતાની આઝાદી મેળવી લે તો તેમાં કોઈ પાપ

وَالصَّامِينَ وَالصَّامِتِ وَالْحَفِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ
كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً

وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٦﴾ الأحراب: ૩૬

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ
صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ

حِسَابٍ ﴿٤١﴾ المؤمن: ૪૧

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَرْزُقْنَ بَأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا
يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيُعَوِّلُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ
إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ
وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٧﴾

أَطْلَقَ مَرَاتَانَ فَإِمْسَاكُهُ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحُهُ
بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا
عَاتَبْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ
اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا

નથી.આ અલ્લાહની (મુકરર કરેલી) હદબંધી છે માટે તેનો ભંગ ન કરશો;અને જ લોકો અલ્લાહની હદબંધીઓને તોડે છે ,(બેશક) તેઓ આલિમ છે.

(અલ-બકરાહ.આ.૨૨૮,૨૩૦.)

فَمَا أَفَدَّتْ بِدِيَّتِكَ حُدُودَ اللَّهِ فَلَا نَعْتَدُوهَا وَمَنْ
يَنْعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٧٣﴾

વ્યાજ વટાવની પદ્ધતિ ઉપર પ્રતિબંધ

કુરઆન-મજીદમાં વ્યાજ માટે 'રિબા'નો શબ્દ વપરાયો છે. આ અંગ્રેજી શબ્દ 'ઇન્ટરેસ્ટ'નો સમાનર્થક શબ્દ નથી. જ્યારે સાધારણ રીતે માનવામાં આવે છે, 'રિબા'ના વ્યાજની પદ્ધતિમાં દેવાદારની મિલકતો લેણદારના પંજામાં આવતાં જ ફરી છટકવા પામતી નથી અને થોડાક જ લોકોમાં એકઠી થઈ જાય છે. ઉપરાંતમાં વ્યાજ લોકોમાં એક બીજા સાથે ભલાઈ કરવાના ગુણને પણ નાબૂદ કરી નાખે છે.

વ્યાજ ખાનારાઓ એવી રીતે ઉઠે છે જાણે શયતાને તેમને સ્પર્શ કરી પાગલ બનાવી દીધો હોય, કારણ કે તેઓ કહે છે 'વેપાર પણ વ્યાજ જેવી જ વસ્તુ છે,' જ્યારે અલ્લાહે વેપારને હલાલ ઠરાવ્યું છે અને વ્યાજને હરામ કર્યું છે. માટે જેને રબ તરફથી ઉપદેશ પહોંચે તે (વ્યાજ લેવું) તજી દે, તે પહેલાં જે કંઈ તેણે લીધું હતું તે તેનું છે; અને તેનો હિસાબ અલ્લાહ સાથે છે અને તેમાં ફરીથી પ્રવૃત્ત થનારા આજમાં જનારા છે અને સદા તેમાં જ રહેશે.

અલ્લાહ વ્યાજને મિટાવી દેશે અને દાનપ્રેરણને વધારશે અને અલ્લાહ કોઈ પણ કાફિરને તથા મહાપાપીને પસંદ નથી કરતો.

બેશક, જે લોકો ઈમાન લાવે છે અને સદકામો કરે છે અને નમાઝ કાયમ કરે છે, અને ઝકાત આપે છે, (તેઓ) પોતાના પાલનહાર પાસેથી પોતાનો ભદલો મેળવશે અને તેમને કોઈ ભય નથી, ન તેમને કોઈ દુઃખ આવશે.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِينَ يَخْبِطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا

خَالِدُونَ ﴿٣٧﴾

يَمْحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَتِ وَاللَّهُ لَا

يُجِبُ كُلَّ كَفَّارٍ أَتَمَّ ﴿٣٨﴾

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا

الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ

رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٩﴾

હે ઈમાનવાળાઓ, અલ્લાહથી ડરો, જે તમે ખરેખર મોમિન છો તો, વ્યાજની કોઈ વસૂલી બાકી હોય તેને જતી કરો.

અને જે તમે તેમ નહિ કરો તો અલ્લાહ તથા તેના રસૂલ તરફથી (થનારી) જબની ખાત્રી રાખો. અને જે તમે તૌબાહ કરશો તો તમારી મૂળ રકમના હકકદાર રહેશો. (આવી રીતે) તમે બીજા ઉપર જુલમ નહિ કરો અને તમારા ઉપર પણ જુલમ નહિ થાય.

જો કોઈ દેવાદાર તંબ દસ્તીની હાલતમાં હોય તો તેને સવડતા થાય ત્યાર સુધીની મોહલત આપો, અને જે તમે તેને દાન કરી દો, તો તે તમારા માટે બેહતર છે. જે તમે સમજી શકો તો.

અને તે દિવસથી ડરો જ્યારે તમને અલ્લાહ તરફ પાછા લઈ જવામાં આવશે; તે સમયે દરેક જીવને પોતાની કરણીઓનો પૂરેપૂરો બદલો આપવામાં આવશે અને તેમની સાથે લગીરેક જુલમ નહિ થાય.

(અલ-બકરાહ આ. ૨૭૬ થી ૨૮૨.)

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ
الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن
تُبْتِغُوا فَلََكُمْ رُهُوسٌ ءَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ
وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٧٨﴾

وَإِن كَانَتْ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن
تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧٩﴾

وَأَتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَىٰ اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٨٠﴾
البقرة: ٢٧٦ - ٢٨٢

દુનિયાની પરિસ્થિતિ વિશે આગાહીઓ

કુરઆન મજીદની અનેક સૂરતો જે આરંભમાં ઉતરી હતી, તે બુનિયાદી તાલીમ તથા તેના સિદ્ધાંતોની દલીલો તરીકે વિભિન્ન દ્રશ્યોને પ્રદર્શિત કરે છે. આ સૂરતોના કેટલાક ભાગો ભવિષ્યવાણીઓના રૂપમાં છે જે અમુક સદીઓમાં પુરા થતાં જોવામાં આવ્યાં છે. કેટલીક ભવિષ્યવાણીઓ ડૂબડૂ તેના શબ્દે શબ્દ પ્રમાણે પૂરી થઈ હતી, કેટલીકવાર અલંકારિક ભવિષ્યવાણીઓ તેના તાત્પર્યના રૂપમાં પૂરી થઈ, અને કેટલીક વાર શાબ્દિક તથા રૂપક બન્ને પરિસ્થિતિ એક સાથે પુરી થતી જોવામાં આવી છે.

તેણે બે સમુદ્રોને એવી રીતે ચલાવ્યાં છે કે જે (યથા સમયે) બંને મળીને એક થઈ જશે.

(અત્યારે) તે બંને વચ્ચે આડ છે જેથી એકબીજામાં દાખલ થઈ થઈ શકતા (રહમાન આ. ૨૦, ૨૧)

હે જિનો તથા ઈન્સાનોના સમૂહો, જે તમારમાં આસમાનો તથા પૃથ્વીની હદોમાંથી બહાર નીકળી જવાની શકિત હોય તો કોશિશ કરી જુઓ, પરંતુ તમે પરવાનગી વગર નહિ જ જઈ શકો.

પછી (બતાવે) તમે બંને તમારા પાલનહારની કઈ કઈ નેઅમતોનો ઈન્કાર કરશો.

તમારા ઉપર (આગની) પ્રચંડ જ્વાળા તથા ધૂમાડો છોડવામાં આવશે અને તમે બંને તેની સામે નહિ ટકી શકો. (અલ-રહમાન ૩૪, ૩૫, ૩૬)

જ્યારે આકાશ ફાટી પડશે,

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿٢٠﴾

يَلْتَقِيَانِ يَلْتَقِيَانِ ﴿٢١﴾

الرحمن: ૨૦ - ૨૧

يَمْعَشِرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنْ أَسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ

أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَأَنْفُذُوا

إِلَّا سُلْطَنَ ﴿٢٤﴾

فِي آيَةِ الْآءِ رَبِّكُمْ كَذَّبَانِ ﴿٣٥﴾

يُرْسَلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِدٌ مِنْ نَارٍ وَخُمُوسٌ فَلَا تُنصِرُونَ ﴿٣٦﴾

الرحمن: ૩૬ - ૩૭

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿٣٧﴾

દુનિયાની પરિસ્થિતિ વિશે આગાહીઓ

અને તે પોતાના સર્જનહારના હુકમોનું પાલન કરશે જે તેના ઉપર લાજિમ છે.

وَأَذِنتَ لَهَا وَأَوْحَيْتَ ۝۳

અને જ્યારે જમીનને ફેલાવી દેવામાં આવશે,

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ ۝۴

અને તેમાં જે હશે તે તેને કાઢી બહાર ફેંકી દેશે (અને) ખાલી થઈ જશે.

وَأَقْلَمَتْ مَا فِيهَا وَخَلَّتْ ۝۵

અને તે પોતાના સર્જનહારના હુકમોનું પાલન કરશે જે તેના ઉપર લાજિમ છે.

وَأَذِنتَ لَهَا وَأَوْحَيْتَ ۝۶

(અલ-ઈનશકાક આ. ૨ થી ૬)

الانشقاق: ૨ - ૬

અને જ્યારે દસ મહિનાની ગર્ભિત ઊંટણીઓને તજી દેવામાં આવશે,

وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۝۷

અને જ્યારે બોકોને ભેગાં કરવામાં આવશે,

وَإِذَا الْنُفُوسُ زُوِّجَتْ ۝۸

અને જ્યારે કિતાબો ફેલાવી દેવામાં આવશે.

التکویر: ૭, ૮

અને જ્યારે આકાશોનું પડ ઉખેડવામાં આવશે.

وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝۹

(અલ-તકવીર આ. ૫, ૮, ૧૧, ૧૨)

وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۝۱۰

التکویر: ૧૧ - ૧૨

જ્યારે પૃથ્વીને સખત આંચકાથી હચમચાવી દેવામાં આવશે,

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝۱

અને ધરતી પોતાના સઘળા ઓજાને કાઢી બહાર ફેંકી દેશે,

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۝۲

અને ઈન્સાન ઓલી ઉકશે 'આ તેને શું થઈ ગયું છે?'

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۝۳

તે દિવસે તે (ધરતી) પોતાની હકીકત જાણાવી દેશે.

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۝۴

કારણ કે તારા પાલનહાર તેને વહી કરી હશે.

بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا ۝۵

તે દિવસે ઈન્સાનો વિભિન્ન ટોળાઓમાં હાજર કરવામાં આવશે કે તેઓ પોતાની કરણીના પરિણામો જાણે છે.

يَوْمَئِذٍ يَصُدُّرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا ۝۶

અને જોણે રજ માત્ર પણ ભવાઈ કરી હશે તે તેને જાણે છે.

أَعْمَلَهُمْ ۝۷

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝۸

અને જોણે રજ માત્ર પણ બુરાઈ કરી હશે તે પણ તેને જાણે છે.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝۹

(અલ-ઝીલઝાલ આ. ૨ થી ૯)

الزلزال: ૨ - ૯

દુનિયાની પરિસ્થિતિ વિશે આગાહીઓ

અને તે તને પર્વતોના બારમાં પૂછી રહ્યા છે, તું કહી દે 'મારો પાલનહાર તેમના ભૂક્કા કરી તેમની રજકણો ઉડાડી દેશે;

અને તેમને એક સપાટ મેદાન કરી મૂકશે,
જેમાં તને ન ખાડા બાકી રહેવા દેખાશે ન ટેકરા.
(સૂરાહ. તા'હા. આ. ૧૦૬, ૧૦૭, ૧૦૮)

અને જ્યારે તેમના વિરુદ્ધ ચુકાદો અપાઈ જશે, ત્યારે અમે તેમના માટે જમીનમાંથી એવા જંતુઓ ઉપજાવશું જે તેમને કરડશે કારણ કે તે લોકો અમારી નિશાનીઓ ઉપર ઈમાન ન લાવ્યા.

(અલ-નમ્લ આ. ૮૩)

જ્યારે આંખો અંજાઈ જશે.

અને ચંદ્રને ગ્રહણ લાગશે,

અને સૂર્ય તથા ચંદ્રને (ગ્રહણના રૂપમાં) એક કરી દેવામાં આવશે. (અલ-ક્યામાહ આ. ૮,૯,૧૦)

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٠٦﴾

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٧﴾

لَا تَرَى فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٠٨﴾

طه: ૧૦૬ - ૧૦૮

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ

تُكَلِّمُهُم أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٣﴾

النمل: ૮૩

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿٨٣﴾

وَحَسَفَ الْقَمَرَ ﴿٨٤﴾

وَجَمَعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ ﴿٨٥﴾

القصم: ૮ - ૧૦

કુદરતની કારીગરીનું નિરીક્ષણ.

કુરઆન-મજીદની અનેક ખૂબીઓમાંની આ પણ એક ખૂબી છે કે તે ચૌદસો વર્ષ પહેલાંના અજબ થયું હતું છતાં પણ તેમાં કોઈ એવી બાબત નથી જેને ભવિષ્યમાં થનારા સંશોધનો ખોટી ઠરાવી શકે. આધુનિક વૈજ્ઞાનિક રીસર્ચ આ વિષય ઉપર કુરઆન મજીદની ઘણી આયતોને ટેકા આપે છે; અને કેટલીક એવી આયતો છે જે કુદરતના અન્ય અંગો ઉપર પ્રકાશ ફેંકે છે જેમનું સંશોધન કરવાનું હજી બાકી છે, તે આયતોમાંથી થોડીક ઉદાહરણ તરીકે અહીં રજૂ કરવામાં આવી છે.

અને આકાશો તથા ધરતીનું સર્જન અને તે બંનેની વચ્ચે તેણે જે જીવોને ફેલાવી દીધા છે તે સર્વ તેની નિશાનીઓમાંની છે અને જ્યારે તે ચાહે તે સૌને એકઠા કરવાની શક્તિ ધરાવે છે.

(અલ-શૂ'રા આ. ૩૦)

અને તે એજ છે જેણે તમને એકજ જીવમાંથી પેદા કર્યા છે, પછી તેણે તમારા માટે એક અસ્થાયી રહેઠાણ અને પછી સદાનું સ્થાન નિયુક્ત કર્યું છે. અમે દાનેશમંદો માટે અમારૂં નિશાનીઓનું વિસ્તારથી વર્ણન કર્યું છે. (અલ-અન્નામ આ. ૯૯)

હે લોકો, તમારા પાલનહારથી ડરે જેણે તમને એક જ જીવમાંથી પેદા કર્યા છે અને તેમાંથી જ તેનું જોડું બનાવ્યું, પછી તેમાંથી મોટી સંખ્યામાં પુરુષો તથા સ્ત્રીઓને ફેલાવી દીધા. તે અલ્લાહથી ડરે જેનો વાસ્તો આપી તમે એકબીજાથી (હકકની) માગણીઓ

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٣٠﴾
الشورى: ٣٠

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَوْفٍ وَمُسْتَوِدٍ ﴿٩٩﴾
الأنعام: ٩٩

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْفُورًا يَكْفُرُ مِنَ الَّذِي خَلَقَهُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَأَنْتُمْ

કરો છો, અને (ખાસ કરીને) સગાંઓ (નો હક મારવા)થી પણ ડરે; બેશક અલ્લાહ તમારો નિરીક્ષક છે. (અલ-નિસા' આ. ૨)

તે એજ છે જે ગર્ભાશયોમાં તમને ચાહે તેવું રૂપ આપે છે. તેના સિવાય કોઈ માઅબૂદ નથી. તે જ સર્વ સમર્થ છે, હિકમતવાળો છે.

(અલ-ઈમરાન આ. ૭)

શું તે નથી જોયું કે અલ્લાહે આસમાનો તથા જમીનની રચના હિકમતની આવશ્યકતાઓના આધારે કરી છે. તે ધારે તો તમારો વિનાશ કરી નાખે અને (તમારી જગ્યાએ) નવું સર્જન કરે.

(સૂરાહ-ઈબ્રાહીમ આ. ૨૦)

અને તું પર્વતોને જોઈને સમજી રહ્યો છે કે તે સ્થિર છે, પરંતુ તે દિવસે તે વાદળાની જેમ ઉડી રહ્યા હશે— આ અલ્લાહની કારીગરી (નો કમાલ) છે કે તેણે પ્રત્યેક વસ્તુને ખામી રહિત બનાવી છે, ખરેખર, તે તમારા કામોને સારી પેઠે જાણે છે. (અલ-નમ્લ આ. ૮૯)

હે લોકો, તમારા ફરી સજીવન કરવામાં આવવા વિશે જો તમને સંદેહ હોય તો (યાદ રાખો) કે અમે ખરે જ તમને માટીમાંથી પેદા કર્યા છે, પછી વીર્યના ટીપામાંથી, પછી થીજેલા બોહીમાંથી, પછી માંસના બોચાના કંઈક સાકાર કંઈક નિરાકાર અવસ્થામાંથી સજ્યા હતા, કે અમે તમારા ઉપર હકીકતને જાહેર કરી દઈએ અને અમે ચાહીએ તે વસ્તુને નિમિત મુદત સુધી ગર્ભાશયોમાં રહેવા દઈએ છીએ, પછી અમે તેમને એક બાળકના રૂપમાં બહાર લાવીએ છીએ. પછી તમે તમારી પૂર્ણશક્તિની ઉમરે પહોંચી જાઓ છો અને તમારામાંના કેટલાક તો (પુખ્ત ઉમરે પહોંચતાં) પહેલાં જ મરણ પામે છે, અને કેટલાકને જીવનની અંતિમ સીમાએ પહોંચાડવામાં આવે છે કે તેમને જ્ઞાન પહોંચવા છતાં પણ તેઓ કંઈ પણ સમજે નહીં અને તું જમીનને નિર્જીવ જોઈ રહ્યો છે, પરંતુ જ્યારે અમે તેને પાણીથી

اللَّهُ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ
رَقِيبًا ﴿٢﴾ النساء: ٢

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَإِلَهِ
إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧﴾ آل عمران: ٧

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
إِنَّ يَشَاءُ يَذْهَبُكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿٢٥﴾
ابراهيم: ٢٥

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ
صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْفَقَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَفْعَلُونَ ﴿٨٩﴾

النمل: ٨٩

يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا
خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ
ثُمَّ مِنْ مَضْجَةٍ مُخْلَقَةٍ وَغَيْرِ مُخْلَقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ
وَنُقَرِّفُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ
نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ
وَمِنْكُمْ مَنْ يُؤَفِّقُ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدِّدُ إِلَى
أَزْدِلِ الْعُزْلِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا
وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ

બીજીવી દઈએ છીએ ત્યારે તેમાં સંચાર થતાં તે ઉપસી આવે છે, અને તે અનેક પ્રકારની ઉમદા વનસ્પતિ ઉત્પન્ન કરે છે. (અલ-હજ. આ. ૬)

અને ઘોડા, ખચ્ચર તથા ગધેડા (તેણે પેદા કર્યા) કે તમે તેમના ઉપર સવારી કરો તેમજ તમારી શોભા પણ (વધારો), અને તે એવા સર્જનો (હજી) કરવાનો છે જેની તમને ખબર નથી. (અલ-નહલ આ. ૯)

અલ્લાહ બહુજ બરકતોવાળો છે, જેના હાથમાં (અસીમ) સામ્રાજ્ય છે અને તે પ્રત્યેક ઈરાદો પૂરો કરવાનું સામર્થ્ય રાખે છે.

તેણે મૃત્યુ તથા જીવનને એટલા માટે સર્જ્યાં છે કે જેથી તે તમારી આજમાયશ કરે કે તમારામાંથી કોણ સારા કર્મો કરનારા છે, તે સર્વસત્તાવારી છે, અને બેહદ ક્ષમાવંત છે.

જેણે સાત આસમાનોને એકબીજા ઉપર સર્જ્યાં છે અને તું રેહમાનની રચનામાં કોઈ ખામી નહીં જુએ, અને તું ફરીફરી જોતો રહે, શું તને તમાં કોઈ ખામી દેખાય છે? (અલ-મુલક આ. ૪)

أَهْرَزْتَ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ رَوْحٍ بِهَيْجٍ ①

الحج : 6

وَالْحَيْلِ وَالْإِعْجَالِ وَالْحَمِيرَ لَتَرَ كِبُوهَا وَزِينَةً

وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ①

النحل : 9

تَبْرَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ②

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ②

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ

الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوُّتٍ فَأَرْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ

فُطُورٍ ④

المك : 2 - 4

પવિત્ર કુરઆન મજીદની અમુક દુઆઓ

અલ્લાહ તથા તેની સાથે સંબંધ રાખનારા ઈન્સાન વચ્ચે દુઆ એક અતૂટ, કદી ન મટનારો અને જીવન અર્પણ કરનારો સંબંધ છે. અલ્લાહની રેહમત તથા કૃપા ઈન્સાનને સર્વપ્રથમ અલ્લાહ તરફ ખેંચતી રહે છે. જે ઈન્સાન શુક્રગુઝાર બની ખરા અંતઃકરણથી અલ્લાહને પુકારે છે તે અલ્લાહ તેની નજીકમાં આવી જાય છે, જેના લીધે તેની દુઆમાં એક ખાસ કેન્દ્રિયત પેદા થાય છે અને તે પોતાના હેતુને પ્રાપ્ત કરી લે છે. જે લોકો રૂહાની અવસ્થાનો અનુભવ કરી ચૂક્યા હોય છે અને તેના પરિણામોને સમજતાં હોય છે, તેઓ સારી પેઠે જાણે છે કે અલ્લાહમાં યકીન રાખનારો દુઆ દ્વારા પોતાના ધ્યેય સુધી સહજમાં પહોંચી શકે છે.

અને (હે રસૂલ) જે મારા બંદાઓ તને મારા વિશે પૂછે (તો તેમને કહી દે) 'હું નજીક છું. હું દુઆ કરનારની દુઆઓને કબૂલ કરું છું, માટે તેમણે મારા આદેશોનું પાલન કરવું જોઈએ અને મારા ઉપર ઈમાન લાવે કે જોઈ તેઓ હિદાયત પામે.

(અલ-બકરાહ આ. ૧૮૭)

અને તેમનામાંના અમુક (એવા) છે જેમણે કહ્યું 'હે અમારા પરવરદિગાર અમને આ દુન્યામાં ભલાઈ અર્પણ કર, તેમજ આખિરતમાં પણ ભલાઈ અર્પણ કર અને આગના અઝાબથી અમને બચાવ.

આ લોકોને તેમની કરણીનો (ઉત્તમ) બદલો મળશે, અને અલ્લાહ હિસાબ ચૂકવવામાં બેહદ ઝડપી છે. (અલ-બકરાહ આ. ૨૦૨, ૨૦૩)

અલ્લાહ કોઈ પણ જીવ ઉપર તેની શક્તિથી વધુ બોજે નથી નાખતો. તે (જીવ) પોતાના સદકમોનો

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ
أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلَيْسَ سَجِيبُوا
لِي وَلِيَوْمَئِذٍ لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿٢٨٧﴾

البقرة: ٢٨٧

وَمِنْهُمْ مَن يَقُولُ رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ ﴿٢٠٢﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿٢٠٣﴾

البقرة: ٢٠٢ - ٢٠٣

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا
كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

બદલો મેળવશે અને પોતાના દુષ્ટકર્મોની સજા ભોગવશે, હે અમારા પાલનહાર, અમારથી અજાણતામાં થયેલી ભૂલ અથવા દોષ માટે તું અમારી પકડ ન કરીશ, હે અમારા માલિક, અમારા ઉપર એવી જવાબદારી ન નાખીશ જેવી તે અમારથી પહેલાંના લોકો ઉપર નાખી હતી. હે અમારા પરવરદિગાર, અમારા ઉપર એવો ભાર ન નાખીશ જેને ઉકાવવાની અમારામાં શક્તિ ન હોય, અમને ક્ષમા કર, અને અમારા ઉપર રહેમ કર; તું જ અમારો માલિક છે, માટે તું કાફિરોના મુકાબલામાં અમારી સહાયતા કર.

(અલ-બકરાહ આ. ૨૮૭)

બેશક, આકાશો તથા ધરતીના સર્જનમાં અને રાત અને દિવસના પરિવર્તક તંત્રમાં સમજદારી રાખનારાઓ માટે અનેક નિશાનીઓ છે.

જે લોકો ઉઠતાં, બેસતાં અને સૂતાં અલ્લાહને યાદ કરતા રહે છે અને આકાશો તથા પૃથ્વીની સ્થનાનું ચિંતન કરતા રહે છે; (અને કહે છે) : ‘હે અમારા પરવરદિગાર, તે આ (જહાન) નિરર્થક પેદા નથી કર્યું; (બલકે) તું પાક છે, અને તું અમને આગના અજાબથી બચાવી લે.

‘હે અમારા પરવરદિગાર, જેને તે આગમાં નાખ્યો તેને બેશક તે બેઈઝઝત કર્યો. અને જલિમોનો કોઈ મદદ કરનાર નથી.

‘હે અમારા પાલનહાર, અમે એક પુકારનારાને અમને ઈમાન તરફ બોલાવતા સાંભળ્યો. (તેણે કહ્યું) ‘તમારા પાલનહાર ઉપર ઈમાન લાવો,’ અને અમે ઈમાન લઈ આવ્યા. માટે હે અમારા માલિક, અમારા ગુનાહો માફ કર અને અમારી બુરાઈઓને અમારથી દૂર કર, અને અમને સદાચારીઓ સાથે મૃત્યુ આપ.

‘હે અમારા માલિક, અમને તે અર્પણ કર જેનો વાયદો તે તારા રસૂલ દ્વારા આપ્યો હતો અને અમને કયામતના દિવસે બેઈઝઝત ન કરજે, બેશક તું કદીપણ વચનભંગ નથી કરતો.’

إِن تَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لِطَافَةِ لَنَا بِهٖ
وَأَعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا إِنَّتَ مَوْلَانَا
فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿١٨٧﴾

البقرة: ٢٨٧

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١١٦﴾
الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ
وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا
خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١١٧﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَيْتَهُ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١١٦﴾

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا
بِرَبِّكُمْ فَءَامَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مِنَ الْأَبْرَارِ ﴿١١٧﴾

رَبَّنَا وَعَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ ﴿١١٨﴾

પછી તેમના રબે તેમની (દુઆનો) જવાબ આપ્યો (કહ્યું) 'હું તમારામાંના કોઈના કર્મોને નૃષ્ટ નહિ થવા દઉં, ભલે તે પુરુષ હોય અથવા સ્ત્રી હોય, તમે એકબીજાથી (સંબંધ રાખનારા) છો. માટે જેમણે હિજરત કરી અને જેમને તેમના ઘરોમાંથી હાંકી કાઢવામાં આવ્યા અને જેમને મારી ચાલમાં દુઃખોથી રંજાડવામાં આવ્યા અને જે લડ્યા અને માર્યા ગયા; [નિ:સંદેહ હું તેમની બુરાઈઓને તેમનાથી દૂર કરી દઈશ, અને તેમને એવા બાગોમાં દાખલ કરીશ જેની તળેથી નહેરો વહેતી હશે. આ બદલો અલ્લાહ તરફથી છે અને તે અલ્લાહ જ છે જેની પાસે ઉત્તમ બદલો છે.'

(અલ-ઈમરાન. આ. ૧૮૧ થી ૧૮૬)

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَأَلَدِينَ هَٰجِرُوا وَأُخْرَجُوا مِّنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٦٦﴾ آل عمران: ١٩١ - ١٩٦

પવિત્ર કુરઆન- મજીદની સરળતાથી યાદ કરી શકાય તેવી નાની નાની સૂરતો

હું અલ્લાહના નામથી (આરંભ કરું છું) જે એહદ કૃપાળુ અને દયાવંત છે.

હું (હજરત મુહમ્મદ મુસ્તફા સ.અ.સ.)ના સમયને સાક્ષીના રૂપમાં પેશ કરું છું.

કે નિ:શંક (રસૂલો તથા પયગમ્બરોનો વિશેષી) ઈન્સાન સદા નુકસાનમાં રહે છે.

પરંતુ જે લોકો (રસૂલો ઉપર) ઈમાન લાવ્યા અને સદ્કર્મો કરતા રહ્યા, અને એકબીજાને સત્ય (ઉપર કાયમ રહેવા)નો ઉપદેશ આપતા રહ્યા અને એકબીજાને સબ્ર કરવાની નસીહત આપતા રહ્યા.

(અલ-અસ)

અલ્લાહના નામથી (આરંભ કરું છું) જે એહદ કૃપાળુ અને દયાવંત છે.

તું કહે 'હે કાફિરો!'

'તમે જેની ઈબાદત કરો છો, હું તેની ઈબાદત નથી કરતો.

'ન તમે તેની ઈબાદત કરનાર છો જેની હું ઈબાદત કરું છું અને ન હું તેની ઈબાદત કરનારો છું જેની ઈબાદત તમે કરો છો.

'ન તમે તેની ઈબાદત કરશો જેની હું ઈબાદત કરું છું.

'તમારો દીન તમારા માટે છે અને મારો દીન મારા માટે છે.

(અલ-કાફરૂન)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

وَالْعَصْرِ ﴿٢﴾

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٍ ﴿٣﴾

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا

بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ﴿٤﴾

العصر: ١ - ٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

قُلْ يَكْفُرُونَ ﴿٢﴾

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٣﴾

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٤﴾

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا تَعْبُدْتُمْ ﴿٥﴾

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٦﴾

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٧﴾

الكفرون ١ - ٧

પવિત્ર કુરઆન- મજીદની સરળતાથી યાદ

અલ્લાહના નામથી (આરંભ કરું છું) જે બેહદ કૃપાળુ અને દયાવંત છે.

જ્યારે અલ્લાહની મદદ અને કનેહ આવી પહોંચે.

અને લોકોના ટોળેટોળા તું અલ્લાહના દીનમાં દાખલ થતાં જુએ.

ત્યારે તું તારા પરવરદિગારની તારીફ સાથે તસ્બીહ કર, અને તેની કામા માગ. ખરેખર તે તૌબાહ સ્વીકાર કરનારો છે. (અલ-નસર)

અલ્લાહના નામથી જે બેહદ કૃપાળુ અને દયાવંત છે.

તું કહે, 'અલ્લાહ એકજ છે,

'તે બેનિયાજ છે, જેના અન્ય સૌ મોહતાજ છે,

'તેની કોઈ ઓલાદ નથી, ન તે કોઈની ઓલાદ છે,

'અને ન તેનો કોઈ સમકક્ષ છે.'

(અલ-ઈખલાસ)

અલ્લાહના નામથી (આરંભ કરું છું) જે બેહદ કૃપાળુ અને દયાવંત છે.

તું કહે 'હું પ્રભાતના પરવરદિગારની પનાહ માગું છું.'

'પ્રત્યેક વસ્તુની બદીથી જે તેણે પેદા કરી છે,'

'અને રાતની બદીઓથી જે (અંધકારમાં) સર્વત્ર ફેલાએલી છે.'

'ગાંઠો ઉપર ફૂંક મારનારઓની બદીઓથી.'

'અને હસદ કરનારઓની બદીઓથી જ્યારે તેઓ હસદ કરે છે. (અલ-ફલક)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿٢﴾

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

أَفْوَاجًا ﴿٣﴾

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُ إِنَّهُ كَانَ

تَوَّابًا ﴿٤﴾

النصر: ١ - ٤

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿٢﴾

اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٣﴾

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٤﴾

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٥﴾

الإخلاص: ١ - ٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿٢﴾

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٣﴾

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٤﴾

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ﴿٥﴾

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٦﴾

الفلق: ١ - ٦

પવિત્ર કુરઆન- મજીદની સરળતાથી યાદ

અલ્લાહના નામથી (આરંભ કરું છું) જે બેહદ
કૃપાળુ અને દયાવંત છે.

તું કહે 'હું માનવજાતિના પાલનહારની પનાહ
ચાહું છું,'

'જે માનવજાતિનો બાદશાહ છે.'

'જે માનવજાતિનો માઅબૂદ છે.'

'છુપાઈને ભંભેરણી કરનારાની બદીઓથી (હું
પનાહ ચાહું છું)

'જે ઈન્સાનના દિલોમાં (શંકાઓ) ફૂંકતો રહે છે.'

'(પછી ભલે તે) જિનોમાંથી હોય કે ઈન્સાનોમાંથી
હોય!'

(અલ-નાસ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿٢﴾

مَلِكِ النَّاسِ ﴿٣﴾

إِلَهِ النَّاسِ ﴿٤﴾

مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٥﴾

الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٦﴾

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٧﴾

الناس: ١ - ٧

SELECTED VERSES
OF
THE HOLY QURAN
TRANSLATION INTO GUJARATI LANGUAGE

TRANSLATED BY

ISHAQ USMAN MEMON
London (U.K.)